

ผลการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อ
ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2562

The Effects of Using Creativity-Based Learning Activities on
Composition Writing Ability of Prathom Suksa VI Students
of Sriphut School Cluster in Buri Ram Province

Miss Yuwadee Nutklang

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

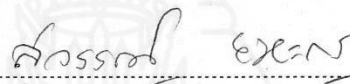
2019

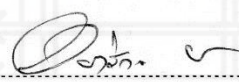
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อ
ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ

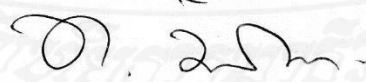
ชื่อและนามสกุล นางสาวยุวดี นุดกลาง
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2563

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุมาน)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อ
ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ
ผู้ศึกษา นางสาวยุวดี นุดกลาง **รหัสนักศึกษา** 2602101756
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร **ปีการศึกษา** 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความก่อน
และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศวิเศษวิทยา
ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 32 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายชั้นตอน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน และ
(2) แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนที่ได้รับการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน การเขียนเรียงความ ประถมศึกษา

Independent study title: The Effects of Using Creativity-Based Learning Activities on Composition Writing Ability of Prathom Suksa VI Students of Sriphut School Cluster in Buri Ram Province

Author: Miss Yuwadee Nutklang; **ID:** 2602101756;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent study advisor: Dr. Suwannee Yahakorn, Associate Professor;

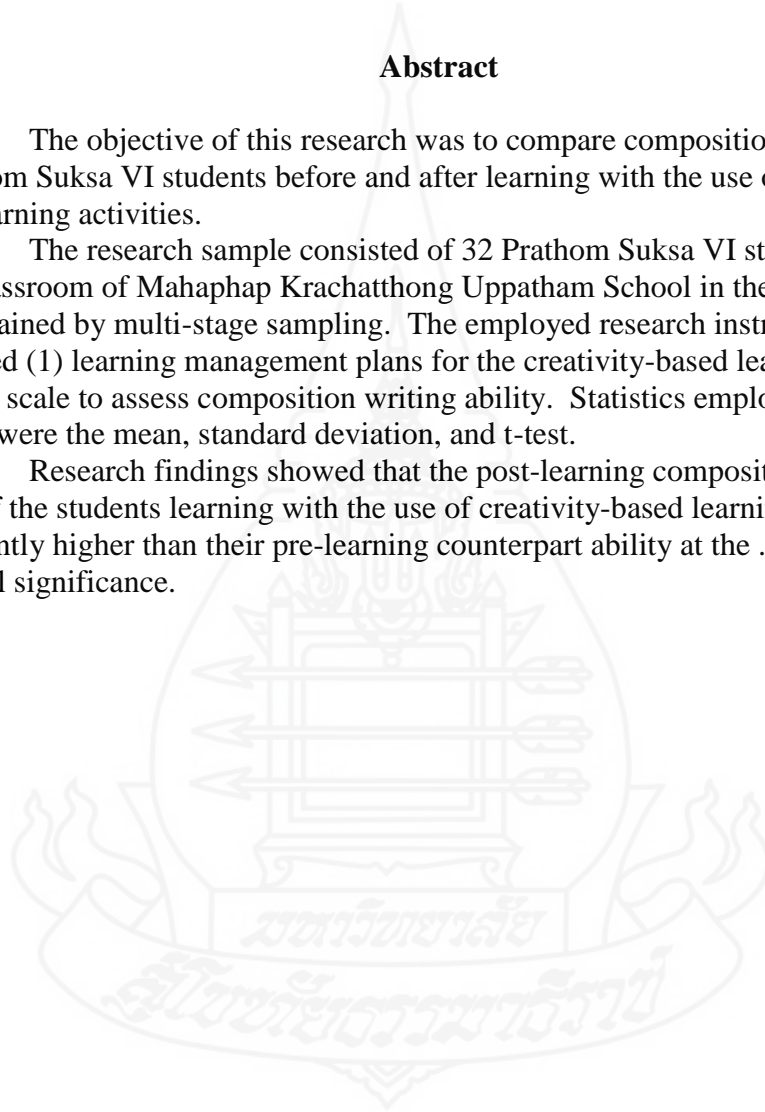
Academic year: 2019

Abstract

The objective of this research was to compare composition writing abilities of Prathom Suksa VI students before and after learning with the use of creativity-based learning activities.

The research sample consisted of 32 Prathom Suksa VI students in an intact classroom of Mahaphap Krachathong Uppatham School in the 2019 academic year, obtained by multi-stage sampling. The employed research instruments comprised (1) learning management plans for the creativity-based learning activities, and (2) a scale to assess composition writing ability. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that the post-learning composition writing ability of the students learning with the use of creativity-based learning activities was significantly higher than their pre-learning counterpart ability at the .01 level of statistical significance.

Keywords: Creativity-based learning, Composition writing, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะและให้คำแนะนำในการศึกษาข้อมูลในการค้นคว้าและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องรวมทั้งให้กำลังใจและติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลอยู่เสมอจากรองศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณีย์ ยหะกร อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำเอกวิชาภาษาไทยทุกท่านรวมทั้งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือคือ นางสาวพัชรี สุนทรพะลิน ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนวัดพุทธปรางปราโมทย์ นางสาวอารี สุขมากครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนคลองสำโรง นางสาวคลอพร ราชิติ ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนนวมราชานุสรณ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบุคคลและคณะบุคคลดังที่กล่าวมาทั้งหมดที่ทำให้งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงทุกประการมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณพ่อและแม่ที่คอยให้กำลังใจและคอยเกื้อหนุนในทุกๆ เรื่องรวมทั้งคณะครูและนักเรียนโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปลัมภ์ ทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการดำเนินการวิจัย

ยุวดี นุตกลาง
กุมภาพันธ์ 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่ได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	10
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์	18
แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ	21
รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
สรุปการวิจัย	51
อภิปรายผล	52
ข้อเสนอแนะ	54
บรรณานุกรม	55
ภาคผนวก	58
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือวิจัย.....	59
ข หนังสือสำเนาขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย.....	61
ค แผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้.....	65
ง แบบวัดความสามารถทางการเขียนเรียงความก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานและแบบประเมินแบบวัดความสามารถ ทางการเขียนเรียงความ.....	102
จ คะแนนการวัดความสามารถทางการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานและการทดสอบค่าที่.....	116
ประวัติผู้ศึกษา	119

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 2.1	ทฤษฎีพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยของ Anderson และ Krathwohl (2001) เปรียบเทียบกับทฤษฎีดั้งเดิมของ Bloom	13
ตารางที่ 2.2	พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	16
ตารางที่ 2.3	ตัวอย่างทักษะหลักและทักษะย่อย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	17
ตารางที่ 2.4	โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์	19
ตารางที่ 2.5	โครงสร้างการจัดหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2/2562	21
ตารางที่ 4.1	การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่างก่อนและหลังการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยใช้ t-test Dependent Samples	50

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติและเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่แสดงความเป็นชาติไทย มีเอกลักษณ์สำคัญที่น่าภาคภูมิใจ เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างเอกภาพของชาติทำให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันตลอดจนเป็นเครื่องมือที่ใช้พัฒนาคนในชาติ เพราะการศึกษาเล่าเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสร้างความเข้าใจ และการถ่ายทอดความคิดศิลปวิทยาการล้วนต้องใช้ภาษาทั้งสิ้น ดังนั้น ภารกิจของการศึกษาประการหนึ่งก็คือการสอนภาษาไทยให้คนในชาติสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและใช้ภาษาไทย--เพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง และสามารถสืบทอดมรดกทางภาษาซึ่งเป็นวัฒนธรรมของชาติ มีความชื่นชมที่จะใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและมีเจตนาที่ดีต่อภาษาไทย ดังนั้นการศึกษาวิชาภาษาไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับคนในชาติของเรา

สังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สืบเนื่องมาจากการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ภาษาจึงมีบทบาทสำคัญในด้านการเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารต่างๆ การเรียนรู้ภาษาไทยมิใช่การท่องจำ อ่านออก หรือเขียนได้ตามคำบอกของครู แต่ผู้เรียนต้องสามารถคิดและสื่อสารความคิด ความต้องการของตนเองออกมาให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้ ในการจัดการศึกษาจึงต้องจัดให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 6) ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารว่าความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร โดยมีวัฒนธรรมในการถ่ายทอดภาษา ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม

การเรียนการสอนภาษาไทยต้องอาศัยทักษะพื้นฐานที่สัมพันธ์กัน การเขียนเป็นทักษะด้านการสื่อสารประเภทหนึ่ง คือเป็นทักษะทางด้านการส่งสารและเป็นทักษะสำคัญที่ต้องฝึกฝนให้เกิดทักษะ เนื่องจากในการเขียนนั้นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ การเขียนนั้นผู้เขียนต้องอาศัย

ศาสตร์ความรู้ ประสบการณ์ที่ผ่านการฝึกฝนและศิลปะเทคนิค วิธีการเขียน ซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นความคิด ผ่านตัวอักษรโดยมีลำดับเรื่องราว มีการเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสม เพื่อสื่อความหมายให้ผู้รับสารเข้าใจได้ ทักษะการเขียนมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ช่วยสื่อความหมายถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจของตนเองออกมาเป็นตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจ (วรรณิ โสมประยูร, 2539) การเขียนจึงเป็นทักษะหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อ การดำเนินชีวิต อีกทั้งการเขียนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนบรรลุเป้าหมาย ในการศึกษา เพราะในการศึกษาทุกวิชาต้องอาศัยการเขียนเป็นพื้นฐาน (ฐะปะนีย์ นาคทรพรพ, 2532) ดังนั้นการเขียนจึงมีความสำคัญมากและควรได้รับการฝึกฝนและพัฒนา ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2542, น.1) กล่าวว่า ในบรรดาทักษะทางภาษาไทย ซึ่งได้แก่การอ่าน การเขียน การฟัง และการพูด ซึ่งทักษะการเขียนถือว่าเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนและยากที่สุดเนื่องจากต้องอาศัยทักษะอื่นเป็นพื้นฐาน คือทักษะการเขียนเพราะในการสื่อสาร ด้วยการเขียนนั้นผู้เรียนต้องมีความรอบรู้ มีความคิดและประสบการณ์ต่างๆไว้มากแล้วกลั่นกรองความรู้ที่ได้นั้นแสดงออกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสื่อความหมายให้ประจักษ์สอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบและสหายใจ อินทร์พรพรณ์ (2538, น. 163-164) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการเขียนสรุปได้ว่า “ การเขียนเป็นทักษะที่ค่อนข้างยากและมีความสลับซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่นๆ ผู้ที่จะเขียนหนังสือได้ดีก็ต่อเมื่อได้ฟังมาก อ่านมาก มีประสบการณ์กว้างขวาง”

การเขียนมีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และการเขียนทุกประเภทจะต้องผ่านความรู้สึนึกคิด ของผู้เขียนเอง การเขียนนอกจากจะเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งแล้วยังเป็นการพัฒนาผู้เรียนทางด้านความรู้สึนึกคิดอีกด้วย ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเขียน ดังจะเห็นได้จากสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราชการ 2551 สาระที่ 2 มาตรฐาน ท.2.1 คือใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล สาระสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ 2552, น.12) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้แกนกลางเกี่ยวกับการเขียนว่า มีการคัดลายมือ การเขียนย่อความ การเขียนจดหมายส่วนตัว การกรอกแบบรายงาน การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์และจากการกำหนดสาระการเรียนรู้ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราชการ 2551 ให้ความสำคัญต่อการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ครูผู้สอนนำมาจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ทางด้านการส่งสาร และบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

การเขียนเรียงความเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญ และกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราชการ 2551 เนื่องจากการเขียนเรียงความเป็นการเขียน แสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ตลอดจนการใช้ศิลปะในการเขียน เพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรและสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจโดยมีการเรียบเรียงเรื่องราวอย่างมีระบบ ระเบียบ การเขียนเรียงความจึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนอย่างมากในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถทางการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการเขียนเรียงความนั้นต้องใช้ทักษะหลายได้ประกอบกันจึงจะเขียนเรียงความได้ดี ดังที่ ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534, น.1) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเรียงความไว้ว่า การเขียนเรียงความเป็นการเขียนขั้นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ การเขียนเรียงความจึงเป็นทักษะสำคัญซึ่งจะต้องฝึกให้นักเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษา นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเรียงความไว้ว่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551, น.25) การเขียนเรียงความมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนภาษาไทย เพราะผู้เขียนเรียงความ นอกจากจะต้องค้นคว้าความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะเขียนแล้วผู้เขียนยังจะต้องแสดงความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึกของตนในข้อเขียนนั้นๆ รวมไปถึงการใช้ภาษาให้ถูกต้อง สละสลวยน่าอ่านได้สาระชัดเจนเป็นการแสดงออกถึงปัญญาของผู้เขียนอีกด้วย

จากความสำคัญของการเขียนเรียงความดังกล่าวจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาและส่งเสริมการเขียนเรียงความให้เกิดกับนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับประถมศึกษาเพราะ การศึกษาระดับนี้จะเป็นการปูพื้นฐานความรู้ และมวลประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นตลอดจนเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาความสามารถด้านต่างๆที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่เยาว์วัยและจากประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยของผู้วิจัย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่6 โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุบลรัตน์ ปัญหาที่พบในการสอนวิชาภาษาไทยมากที่สุดคือทักษะการเขียน ซึ่งปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในด้านทักษะการเขียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งมีการประเมินด้านการเขียนคล่องอย่าง ความสามารถเขียนคำ ประโยค ข้อความ เรื่องราว ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษาได้รวดเร็ว ในระยะเวลาที่เหมาะสมตามระดับชั้นของผู้เรียน พบว่า ผลการประเมินด้านการเขียนคล่องของนักเรียนโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุบลรัตน์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีผลการประเมินในระดับดีเยี่ยม 13.86 ระดับดี 37.93 ระดับพอใช้ 23.23 และระดับต้องปรับปรุง 24.98 โดยมีจำนวนนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้และปรับปรุงจำนวนมาก

จากข้อมูลดังกล่าวพบว่าปัญหาในด้านการสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือปัญหาทางการเขียนซึ่งเป็นทักษะที่พัฒนายากที่สุดซึ่งในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะประเมินทักษะการเขียนหลายด้าน เช่น การเขียนสะกดคำ เขียนจดหมาย เขียนย่อความ เขียนเรื่อง ตามจินตนาการ เขียนเรียงความ เหล่านี้เป็นต้น โดยทักษะที่พัฒนายากที่สุดคือ ทักษะการเขียนเรียงความ เนื่องจากการเขียนเรียงความมีการกำหนดประเด็นและรูปแบบในการเขียนถ่ายทอดความรู้ผ่านความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจด้วยถ้อยคำสำนวนที่เรียบเรียงอย่างชัดเจน โดยมีลักษณะเฉพาะของรูปแบบการเขียนและการใช้ภาษาที่เหมาะสม การเขียนเรียงความจึงเป็นเรื่องที่ยากสำหรับนักเรียน ทำให้นักเรียนเขียนเรียงความได้ไม่ดีเท่าที่ควร ส่วนใหญ่จะเขียนไม่ตรงตามรูปแบบที่กำหนด เขียนเรื่องวกวนไม่สามารถเรียบเรียงเนื้อหาให้เป็นเรื่องราวตามลำดับขั้นตอน ไม่สามารถประมวลและถ่ายทอดความคิดออกมาได้และใช้ภาษาไม่เหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ เมื่อแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขบ่อยครั้ง นักเรียนขาดความมั่นใจเกิดความเบื่อหน่ายและไม่อยากเขียนเรียงความ สอดคล้องกับ มิ่งขวัญ กิตติวรรณกร (2542, น.27) กล่าวถึงปัญหาการเขียนของนักเรียนว่า “นักเรียนไม่สามารถเรียบเรียงข้อความให้เป็นเรื่องราวและสละสลวยได้ กว่าที่จะเขียนจบแต่ละเรื่องต้องใช้เวลาานานมาก” ความคิดนี้สอดคล้องกับ สลิล ศิริมงคล (2539, น.7) ได้กล่าวถึงปัญหาของการเขียนที่มักพบเสมอในการสอนเขียน เช่น “นักเรียนไม่สามารถเขียนเรื่องให้จุลตามที่ต้องการได้ ในบางครั้งเขียนเรื่องไม่ตรงตามหัวข้อที่กำหนด ถึงแม้บางคนจะเขียนเรื่องเป็นจำนวนมากแต่เรื่องกลับไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง การใช้ภาษาไม่สละสลวยขาดสำนวนโวหารที่ดี” นอกจากนี้กรมวิชาการ (2542, น.55) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยว่าประเด็นที่เป็นปัญหา มากคือ การฝึกกระบวนการคิดการเขียนอธิบาย โดยลำดับความคิดและเหตุการณ์

จากปัญหาทางการเขียนดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการเขียนยังเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องเร่งพัฒนาในการสอนภาษาไทย โดยเฉพาะการเขียนเรียงความ ปัจจุบัน ครู ตลอดจนนักการศึกษาได้เห็นความสำคัญของการเขียนเรียงความ และได้มีการวิจัยเพื่อหาวิธีแก้ปัญหาดังกล่าวไว้หลายวิธี เช่น การใช้เทคนิคการสอนในรูปแบบการกำหนดประเด็นหลักเสริมประเด็นย่อย การใช้สื่อเทคโนโลยี บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การใช้ชุดการสอน เป็นต้น รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน หรือ Creativity-Based Learning เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความได้ดี เนื่องจากลักษณะเฉพาะของรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ โครงสร้างหลักของการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานพัฒนามาจากโครงสร้างการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) และแนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แบบแนวคิดแนวขนาน (Parallel Thinking) ของ เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน ซึ่งเป็นแนวทางการ

สอนแบบ Active learning คือการจัดการสอนให้ผู้เรียนตื่นตัว การเรียนการสอนโดยระบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทักษะที่จำเป็นต่ออนาคตเพื่อเตรียมตัวก้าวสู่งานใหม่ที่จะมาถึง ทำให้เกิดทักษะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2) ทักษะด้านการค้นคว้าหาความรู้ 3) ทักษะด้านการสื่อสาร และ 4) ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานประกอบด้วย กระบวนการ (Process) และบรรยากาศ (Context) โดยการสร้างแรงบันดาลใจที่ใช้สื่อมัลติมีเดีย ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก การค้นคว้าเรียนรู้ เล่นเกมกระตุ้นความอยากรู้ การสอนและการแนะนำแบบแบบตัวต่อตัว การฝึกฝนการตั้งปัญหาและแก้ปัญหารายบุคคลการฝึกการทำงานเป็นกลุ่มด้วยโครงการ การฝึกนำเสนอและวิจารณ์แบบสร้างสรรค์โดยการแข่งขันหลากหลายรูปแบบ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนด้วยการประเมินที่สร้างสรรค์

การจัดการเรียนสอนรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning ที่น่าสนใจและเหมาะสมสำหรับนำมาใช้การจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความ เพราะเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีความตื่นตัวมุ่งมั่นในเรื่องของทักษะความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดได้หลากหลายรูปแบบหลายมุม ความสามารถในการเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างมีจินตนาการ ทำให้เกิดความคิดที่แปลกใหม่หลากหลายโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือการจัดสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศในการเรียนรู้ให้เหมาะสมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากแสวงหาความรู้ด้วยตัวเองรวมถึงกาที่ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนไม่กลัวที่จะซักถามและกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน พบว่ามีงานวิจัยเพียงจำนวนหนึ่ง และไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานในการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความ ซึ่งงานวิจัยที่พบ ได้แก่ งานวิจัยของมวงคง เรืองณรงค์ (2557, น.77) เรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ส21103 สังคมศึกษา2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน นักเรียนร้อยละ 83.33 ผ่านเกณฑ์และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 78.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมณี ลาปะ (2559, น.160) เรื่อง การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบ

สร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ส21103 สังคมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนร้อยละ 79.17 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ คิดเป็น ร้อยละ 97.17 ขึ้นไป และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนร้อยละ 83.33 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 73.75 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา นานา (2560, น.82) เรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยยะสำคัญที่ระดับ 0.5

จากเหตุผลดังกล่าวไปข้างต้น และผลการวิจัยของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงสนใจและเห็นสมควรว่าเป็นวิธีสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เหมาะสำหรับการจัดการเรียนรู้ ด้วยการนำรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) มาทดลองใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อศึกษาผลการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเขียนเรียงความในวิชาภาษาไทยของนักเรียนและเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการเขียนเรียงความในวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

3. สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ที่เรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน มีความสามารถด้านการเขียนเรียงความ หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนนักเรียน 1,089 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 32 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

4.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ดำเนินการทดลองใน ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2562 โดยใช้เวลาดทดลอง แผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน รวม 10 ชั่วโมง

4.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

4.3.1 *ตัวแปรอิสระ* ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

4.3.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่ ความสามารถในการเขียนเรียงความ

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 *ความสามารถในการเขียนเรียงความ* หมายถึง พฤติกรรมในการเขียนเรียงความของนักเรียนที่มีการเขียนสื่อสารเรื่องราวโดยมีการเลือกสรรถ้อยคำที่สละสลวยมาเรียบเรียงผ่านความรู้สึกรู้สึก ความคิดและจินตนาการให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามที่ต้องการสื่อสาร โดยเขียนถูกต้องตาม และหลักเกณฑ์ที่กำหนด

5.2 *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน* หมายถึง การสอนที่เป็นกระบวนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ โดยใช้สื่อกระตุ้นให้เกิดทักษะการคิด ให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ทักษะการนำเสนอ และทักษะการทำงานเป็นกลุ่มอย่างสร้างสรรค์

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการนำรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานไปประยุกต์ใช้พัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ หรือรายวิชาภาษาไทยในเนื้อหาอื่นๆ เช่น หลักภาษาไทย สาระการเรียนรู้การอ่าน การเขียน และการพูด

6.2 เป็นแนวทางแก่นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน สามารถนำเอาความรู้และทักษะที่ได้รับการฝึกฝนขณะทำกิจกรรมไปใช้ในการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1 คุณภาพของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย
2. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุบลรัตน์
3. แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ
 - 3.1 ความหมายของการเขียนเรียงความ
 - 3.2 ความสำคัญในการเขียนเรียงความ
 - 3.3 องค์ประกอบในการเขียนเรียงความ
 - 3.4 หลักการเขียนเรียงความ
 - 3.5 วิธีการเขียนเรียงความ
 - 3.6 การวัดและการประเมินผลในการสอนเขียนเรียงความ
4. รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
 - 4.1 ความเป็นมาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
 - 4.2 แนวคิดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
 - 4.3 ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
 - 4.4 ประโยชน์ของการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.1 คุณภาพของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

คุณภาพของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เมื่อผู้เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมาย โดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

พูดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดู โฆษณาอย่างมีเหตุผล พูดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่างๆ อย่างชัดเจน พูดรายงานหรือประเด็นค้นคว้าจากการฟัง การดู การสนทนา และพูดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพูด

สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี ๑๑

เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา

ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2.เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม	การเขียนสื่อสาร เช่น - คำขวัญ - คำอวยพร - ประกาศ
	3.เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน	การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด
	4.เขียนเรียงความ	การเขียนเรียงความ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	5.เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่างๆ ประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอน โอวาท คำปราศรัยสุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง
	6.เขียนจดหมายส่วนตัว	การเขียนจดหมายส่วนตัว - จดหมายขอโทษ - จดหมายแสดงความขอบคุณ - จดหมายแสดงความเห็นใจ - จดหมายแสดงความยินดี
	7.กรอกแบบรายการต่างๆ	การกรอกแบบรายการ - แบบคำร้องต่างๆ - ใบสมัครศึกษาต่อ - แบบฝากส่งพัสดุและไปรษณียภัณฑ์
	8.เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์	การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์
	9.การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์	มารยาทในการเขียน

1.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

คณะครุศาสตร์, 2553, น.448-469)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยประกอบด้วยสาขาวิชาต่างๆ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็นสองกลุ่มที่สำคัญได้แก่ สาระที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยคือ หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม และสาระที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย ได้แก่ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด ทุกสาระต้องส่งเสริมพฤติกรรมเรียนรู้ ด้านจิตพิสัย ได้แก่ ค่านิยมในการรักภาษาไทยและการเห็นคุณค่าของภาษาไทย ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องมีระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมแต่ละกลุ่ม

การพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ 3 ด้าน ครูภาษาไทยจำเป็นต้องศึกษาทฤษฎีการจัดหมวดหมู่เป้าหมายทางการศึกษา (taxonomy of education) ที่ Benjamin S. Bloom และคณะได้จำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ของบุคคลออกเป็น (1) พฤติกรรมด้านสติปัญญา (cognitive) (2) พฤติกรรมด้าน

อารมณ์และความรู้สึก (affective) (3) พฤติกรรมด้านการกระทำหรือการเคลื่อนไหวร่างกาย (psychomotor) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทยตามเป้าหมายทางการศึกษาของ Bloom มีรายละเอียดดังนี้

1.4.1 การวัดและประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย

พุทธิพิสัย คือ พฤติกรรมที่สะท้อนระดับเขาว์ปัญญา (cognition) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนที่สำคัญของระบบการศึกษาปัจจุบัน เดิมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ซึ่ง Bloom ได้จำแนกไว้มี 6 ระดับ อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน ลูกศิษย์และอดีตคณาจารย์ของเขา คือ Lorin Anderson และ David Krathwohl ได้ช่วยกันปรับปรุงทฤษฎีดั้งเดิม และเผยแพร่ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยรูปแบบใหม่ตั้งแต่ปี ค.ศ.2000 เป็นต้นมา ซึ่งมีผลอย่างยิ่งต่อการปรับเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับความหมายและวิธีการวัดประเมินผลด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับทฤษฎี พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยของ Anderson และ Krathwohl (2001) เปรียบเทียบกับทฤษฎีดั้งเดิม แสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ทฤษฎีพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยของ Anderson และ Krathwohl (2001) เปรียบเทียบกับทฤษฎีดั้งเดิมของ Bloom

พุทธิพิสัยตามแนวคิด ของ Bloom (1956)	แนวคิดของ Anderson และ Krathwohl (2001)		
	พุทธิพิสัย	พฤติกรรม	คำที่บ่งชี้พฤติกรรม
1.ความรู้ (knowledge)	1.จำ (remembering)	จำ ระลึก หรือเรียกคืน ความรู้ที่อยู่ในความ ทรงจำได้	บอกความหมายหรือนิยาม บอกบุคคล เหตุการณ์ สถานที่บอกองค์ประกอบ บอกหลักการ
2.ความเข้าใจ (comprehension)	2.เข้าใจ (understanding)	สร้างความหมายจาก สิ่งต่าง ๆ	อธิบาย , ตีความ , ยกตัวอย่าง , จัดกลุ่ม ,สรุ ย่อ, อนุมานสร้างข้อสรุป , ขยายความ, เปรียบเทียบ
3.การประยุกต์ใช้ (application)	3.ประยุกต์ใช้ (applying)	ใช้ความคิดในเชิง กระบวนการ (procedure) เกี่ยวกับ การปฏิบัติในการ ดำเนินการ	ใช้, คำนวณ , สาธิต, สร้าง, เสนอ, พัฒนา, วางแผนดำเนินการ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

พุทธิพิสัยตามแนวคิด ของ Bloom (1956)	แนวคิดของ Anderson และ Krathwohl (2001)		
	พุทธิพิสัย	พฤติกรรม	คำที่บ่งชี้พฤติกรรม
4.การวิเคราะห์ (analysis)	4.วิเคราะห์ (analyzing)	จำแนกมโนทัศน์หรือ สิ่งที่ศึกษาออกเป็น ส่วนๆ และพิจารณา ว่าแต่ละส่วนสัมพันธ์ กันอย่างไร	จำแนก , จัดกลุ่ม , จัดประเภท , บ่งชี้ คุณลักษณะ , เปรียบเทียบความ แตกต่างระหว่าง....
5.การสังเคราะห์ (synthesis)	5.ประเมินค่า* (evaluating)	ตัดสินใจเชิงคุณค่า เกี่ยวกับสิ่งที่ศึกษาโดย ใช้เกณฑ์หรือ มาตรฐานการคิด	ตัดสิน , เปรียบเทียบ , วิพากษ์วิจารณ์
6.การประเมินค่า (evaluation)	6.สร้างสรรค์ใหม่* (creating)	นำความรู้ ทักษะหรือ แนวความคิดเกี่ยวกับ ข้อมูลต่าง ๆ มา หลอมรวมเพื่อสร้าง เป็นสิ่งใหม่	ปรับเปลี่ยน ,ดัดแปลง , ผลิต ,เขียน , ประดิษฐ์ , จัดทำ , สร้าง , เขียน บทความ ,วางโครงสร้าง , เขียนโครงร่าง ,วางโครงการ , ออกแบบ , เรียบเรียงใหม่

*เป็นระดับขั้นพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากพฤติกรรมสร้างสรรค์ใหม่นั้น (creating) Anderson และ Krathwohl เห็นว่าต้องใช้ความสามารถทางสติปัญญาหลายด้านและเป็นระดับที่ยากที่สุด ซึ่งจำเป็นต้องประเมินค่า (evaluating) เพื่อเลือกแนวทางหรือข้อมูลก่อนนำมาสร้างเป็นความรู้ใหม่ จึงเป็นเหตุให้จัดประเมินค่าอยู่ในระดับต่ำกว่าสร้างสรรค์ใหม่

การวัดและประเมินการเรียนรู้ภาษาไทยตามพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยข้างต้น ส่วนใหญ่นิยมแบบทดสอบซึ่งเป็นวิธีประเมินตามแนวคิดดั้งเดิม หรือการใช้คำถามเพื่อการสนทนา และอภิปรายในชั้นเรียนตามแนวคิดการประเมินตามสภาพจริง คำถามตามระดับพฤติกรรม การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในการจัดการเรียนรู้ เพราะคำถามที่ดีและเน้นการ แสดงพฤติกรรมความคิดระดับสูงย่อมเปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนากระบวนการคิดของตนเองหรือที่ เรียกว่า “คำถามพัฒนาการคิด” ซึ่งจะส่งเสริมพัฒนาการของการเรียนรู้

1.4.2 การวัดและประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านจิตพิสัย

พฤติกรรมด้านจิตพิสัยเป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ อารมณ์และความรู้สึก และภาวะภายในจิตใจ ซึ่งได้แก่ ความสนใจ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น การวัดและประเมินพฤติกรรมด้านจิตพิสัย จึงเป็นการวัดประเมินทางอ้อม ซึ่ง หลักการเบื้องต้นในการวัดจิตพิสัยคือ ผู้วัดจะต้องวิเคราะห์คุณลักษณะจิตพิสัยนั้นเสียก่อนว่ามี องค์ประกอบอะไรบ้าง และบุคคลจะแสดงพฤติกรรมใดจึงจะสอดคล้องกับองค์ประกอบดังกล่าว Bloom และคณะ ได้แบ่งพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยไว้ 5 ระดับ ดังนี้

1) การรับรู้ (receiving) คือ การตระหนักรู้ในสิ่งเร้า (ข้อมูลหรือประสบการณ์) ที่ผ่านรับรู้ผ่านประสาทสัมผัส

2) การตอบสนอง (responding) คือ การยินยอมที่จะแสดงปฏิกิริยา ตอบสนองกับสิ่งเร้า (ข้อมูลหรือประสบการณ์)

3) การเห็นคุณค่า (valuing) คือ ความพึงพอใจจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า คือเห็นคุณค่าของสิ่งเร้าว่าทำให้ตนเองเกิดความพึงพอใจ

4) การจัดระบบ (organization) คือ การจัดโครงสร้างค่านิยมต่าง ๆ ให้รวม หรือแยกหมวดกัน เป็นลักษณะการจัดมโนทัศน์ของค่านิยม

5) การสร้างลักษณะนิสัย (characterization) คือ เมื่อมีหมวดหมู่ มโนทัศน์ ค่านิยมที่ชัดเจนแล้ว ก็จะยึดถือและสร้างชุดพฤติกรรมตามค่านิยมจนเกิดเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ และใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

การวัดประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยนั้น อาจแบ่งเป็นพฤติกรรมจิตพิสัยที่กำหนดไว้ในแต่ละสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พฤติกรรมที่เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และพฤติกรรมที่กำหนดเพิ่มเติมของสถานศึกษา ดังนี้

1. พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิเคราะห์ จากมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำแนกตามสาระการเรียนรู้ แสดงในตารางที่ 2 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ตารางที่ 2.2 พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิเคราะห์
จากมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

สาระการเรียนรู้	พฤติกรรม
1. การอ่าน	มีมารยาทในการอ่าน นิสัยรักการอ่าน
2. การเขียน	มีมารยาทการเขียน
3. การฟัง การดู และการพูด	มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด
4. หลักการใช้ภาษา	รักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติชาติ
5. วรรณคดีและวรรณกรรม	เห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม

2. พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยที่เป็นแกนกลางของการพัฒนาคนไทยให้มี
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่ง
หลักสูตรแกนกลาง ฯ ได้กำหนดไว้ 8คุณลักษณะ ได้แก่ (1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (2) ซื่อสัตย์สุจริต
(3) มีวินัย (4) ใฝ่เรียนรู้ (5) อยู่อย่างพอเพียง (6) มุ่งมั่นในการทำงาน (7) รักความเป็นไทยและ (8) มี
จิตสาธารณะ

3. พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยที่สถานศึกษาหรือครูผู้สอนกำหนดขึ้นเพิ่มเติม
เพื่อเสริมคุณลักษณะของผู้เรียน หรือสร้างจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนอันเป็นเอกลักษณ์ของสถาบัน
นั้นๆ เช่น ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ เป็นสุภาพบุรุษ รักและเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์เป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อม เสียสละเพื่อส่วนรวม ถือธรรมเนียมประเพณี ถือน้ำใจอาวูโส เป็นต้น

1.4.3 การวัดและประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย

ทักษะพิสัย คือ พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ
หรืออวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายที่ทำงานประสานกับพฤติกรรมด้านสติปัญญาและอารมณ์
ความรู้สึก ซึ่งหากได้รับการปฏิบัติซ้ำๆ ก็จะก่อให้เกิดความชำนาญหรือที่เรียกว่าเกิด “ ทักษะ ”
ดังนั้น ลักษณะของทักษะจึงประกอบด้วย 1) ต้องมีการปฏิบัติงานเพื่อแสดงกระบวนการ 2) การ
ปฏิบัติงานต้องอาศัยกระบวนการของอวัยวะต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน 3) มีการปฏิบัติซ้ำบ่อยครั้ง และ
4) สามารถปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แบ่งเป็นทักษะที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะการอ่าน
ทักษะการเขียน ทักษะการฟังและการดู และทักษะการพูด แต่ละทักษะยังสามารถแบ่งออกได้เป็น
หลายทักษะย่อย

ตัวอย่างของทักษะหลักและทักษะย่อย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แสดงในตารางที่ 2.3 ดังนี้

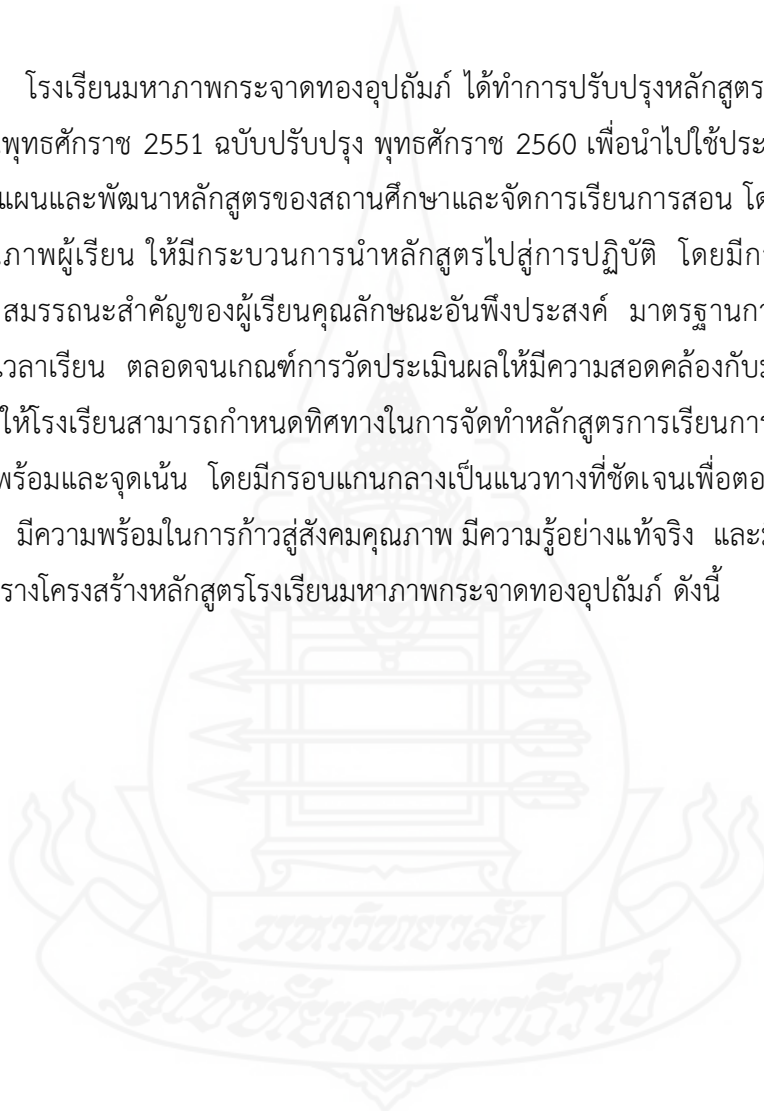
ตารางที่ 2.3 ตัวอย่างทักษะหลักและทักษะย่อย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ทักษะหลัก*	ทักษะย่อย
1. ทักษะการอ่าน	1.1 ทักษะการอ่านออกเสียงและการอ่าน ทำนองเสนาะ 1.2 ทักษะการอ่านจับใจความ 1.3 ทักษะการอ่านวิเคราะห์ 1.4 ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ฯลฯ
2. ทักษะการเขียน	2.1 ทักษะการคัดลายมือตัวบรรจง 2.2 ทักษะการเขียนสะกดคำ 2.3 ทักษะการเขียนความเรียงหรือย่อหน้า 2.4 ทักษะการเขียนเรียงความ 2.5 ทักษะการเขียนย่อความ 2.6 ทักษะการเขียนจดหมายธุรกิจและ จดหมายส่วนตัว ฯลฯ
3. ทักษะการฟังและการดู	3.1 ทักษะการฟังและการดูเพื่อจับใจความ 3.2 ทักษะการประเมินเรื่องที่ฟังและดู 3.3 ทักษะการฟังและการดูอย่างมี วิจารณญาณ ฯลฯ
4. ทักษะการพูด	4.1 ทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น พูด วิจารณ์หรือ วิพากษ์ 4.2 ทักษะการพูดรายงาน 4.3 ทักษะการพูดโน้มน้าวใจ ฯลฯ

* ทักษะการสื่อสารดังกล่าวข้างต้นมีความสัมพันธ์กับทักษะการคิด เพราะการสื่อสารเป็นกระบวนการคิดด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาทักษะการสื่อสารย่อมเป็นการพัฒนาทักษะการคิด

2. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์

โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ ได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และเป็นกรอบในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โครงสร้างเวลาเรียน ตลอดจนเกณฑ์การวัดประเมินผลให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้โรงเรียนสามารถกำหนดทิศทางในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละระดับตามความพร้อมและจุดเน้น โดยมีกรอบแกนกลางเป็นแนวทางที่ชัดเจนเพื่อตอบสนองนโยบายไทยแลนด์ 4.0 มีความพร้อมในการก้าวสู่สังคมคุณภาพ มีความรู้อย่างแท้จริง และมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามตารางโครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ ดังนี้

ตารางที่ 2.4 โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปลัมภ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน(ชั่วโมง/ปี)					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป. 1	ป. 2	ป. 3	ป. 4	ป. 5	ป. 6
● กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160
วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	80	80	80	80	80	80
ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40
สุขศึกษาและพลศึกษา	40	40	40	80	80	80
ศิลปะ	40	40	40	80	80	80
การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี	40	40	40	80	80	80
ภาษาต่างประเทศ	120	120	120	80	80	80
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	840	840	840	840	840	840
● รายวิชาเพิ่มเติม						
ภาษาอังกฤษ	80	80	80			
หน้าที่พลเมือง				40	40	40
รวมเวลาเรียน (เพิ่มเติม)	80	80	80	40	40	40
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120
กิจกรรมแนะแนว	40	40	40	40	40	40
กิจกรรมนักเรียน						
- กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี	40	40	40	40	40	40
- ชุมนุม	30	30	30	30	30	30
กิจกรรมสาธารณประโยชน์	10	10	10	10	10	10
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	ไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมง/ปี					

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ท ๑๖๑๐๑ ภาษาไทย๖
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 เวลา ๑๖๐ ชั่วโมง

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นโวหาร อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม อธิบายความหมายของข้อมูลจากการอ่าน แผนผัง แผนที่ แผนภูมิและกราฟ เลือกอ่านหนังสือตามความสนใจและอธิบายคุณค่าที่ได้รับ มีมารยาทในการอ่าน

ฝึกคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ เขียนย่อความจากเรื่องอ่าน เขียนจดส่วนตัว กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ มีมารยาทในการเขียน

ฝึกทักษะการฟัง การดูและการพูด พูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูสื่อโฆษณาอย่างมีเหตุผล พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา พูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด

ฝึกวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล รวบรวมและบอกความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย ระบุลักษณะของประโยคแต่งบทร้อยกรอง วิเคราะห์เปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

ฝึกแสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเองและนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อย โดยใช้กระบวนการอ่าน กระบวนการเขียน กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์และสรุปความ กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการสื่อความ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสังเกต กระบวนการแยกข้อเท็จจริง กระบวนการค้นคว้า กระบวนการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร กระบวนการใช้ทักษะทางภาษา การฝึกปฏิบัติ อธิบาย บันทึก การตั้งคำถาม ตอบคำถาม ใช้ทักษะการฟัง การดูและการพูด พูดแสดงความคิดเห็น กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด

เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สื่อสารได้ถูกต้อง รักการเรียนภาษาไทย เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ภาษาไทย และตัวเลขไทย สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยใช้วิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6, ป.6/7, ป.6/8, ป.6/9

ท 2.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6, ป.6/7, ป.6/8, ป.6/9

ท 3.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6

ท 4.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6

ท 5.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4

รวม 5 มาตรฐาน 34 ตัวชี้วัด

ตารางที่ 2.5 โครงสร้างการจัดหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ภาคเรียนที่ 2/2562

หน่วยการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 14 การเขียนเรียงความ	
การวางโครงเรื่องการเขียนเรียงความ	2 ชั่วโมง
การเขียนคำนำเรียงความ	2 ชั่วโมง
การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ	2 ชั่วโมง
การเขียนสรุปเรียงความ	2 ชั่วโมง
การเขียนเรียงความ	2 ชั่วโมง
รวมเวลาเรียน	10 ชั่วโมง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้เนื้อหาในการสอนของภาคเรียนที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 14 เรื่องการเขียนเรียงความ จำนวน 10 ชั่วโมง รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนหลังเรียนเป็น 12 ชั่วโมง

3. แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ

การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องราวต่างๆ ซึ่งการเขียนเรียงความ เป็นการเขียนที่แสดงความรู้สึก ความเข้าใจและประสบการณ์ให้ผู้อ่านทราบอย่างมีแบบแผน ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ ดังนี้

3.1 ความหมายของเรียงความ

การเขียนเรียงความ เป็นงานประเภทหนึ่ง que แสดงออกถึงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความเห็น ความเข้าใจตลอดจนความรู้ของผู้เขียน ดังนั้นจึงต้องใช้ทักษะทางภาษาและมีศิลปะในการเขียน ซึ่งนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

วิจิตรา แสงประสิทธิ์ และคณะ (2522, น.269) ให้ความหมายว่า เรียงความเป็นงานเขียนประเภทหนึ่ง que แสดงออกถึงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความเห็น ความเข้าใจตลอดจนความรู้ของผู้เขียน เพื่อให้ผู้อื่นได้รับทราบ การเขียนเรียงความเป็นการเขียนที่มีรูปแบบและวิธีการที่เป็นแบบแผน เพื่อเป็นการนำเอาทักษะทั้ง 4 มาใช้อาจกล่าวได้ว่าการเขียนเรียงความเป็นการประเมิณผล การเรียนรู้ทักษะภาษาไทยของนักเรียนมากที่สุด การเขียนเรียงความผู้เขียนจะเขียนได้ดี ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาความคิด ความเข้าใจเหตุผล ความสามารถในการบรรยายความรู้สึกของตนเองออกมาเป็นภาษาเขียน

หรรษา ผลาท (2542, น.165) กล่าวว่า การเขียนเรียงความเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เพราะมีการกำหนดรูปแบบและวิธีการเขียนที่แน่นอน ซึ่งประกอบด้วย คำนำ เนื้อหา และสรุป พร้อมทั้งใช้ความสามารถเฉพาะตนเขียนให้น่าอ่านมีรสคำ รสความ

วัชรพงษ์ โกมุทธรมวิบูลย์ และคณะ (2543, น.233) ให้ความหมายของเรียงความว่า เรียงความเป็นงานเขียนชนิดหนึ่ง que ผู้เขียนมีจุดประสงค์จะถ่ายทอด ความรู้สึก ความคิด ทรรศนะ ความรู้สึก ความเข้าใจออกมาเป็นเรื่องราวด้วยถ้อยคำ สำนวนที่เรียบเรียงอย่างชัดเจน และท่วงทำนองการเขียนน่าอ่าน

วราพร จำปา (2545, น.7) ให้ความหมายของเรียงความว่า การเขียนเรียงความเป็น การเขียนที่มุ่งแสวงความรู้ ความคิด ความรู้สึกของผู้เขียนให้ผู้อื่นทราบ โดยมีรูปแบบและการใช้ภาษาที่ดี

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ (2546, น.145) ได้ให้ความหมายของเรียงความว่า เป็นการนำถ้อยคำมาผูกประโยค เรียบเรียงเป็นเรื่องราวเพื่อแสดงความรู้ ความเข้าใจความคิดเห็น และความรู้ของผู้เขียนให้ผู้อื่นเข้าใจเรื่องราวที่เขียนด้วยสำนวนภาษาที่สละสลวยน่าอ่าน

ประยงค์ เลพล (2546, น.145) ให้ความหมายของเรียงความว่า หมายถึง งานเขียนที่ผู้เขียนเรียบเรียงขึ้นเป็นประโยค ถ้อยคำสำนวนติดต่อกันเป็นเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องใช้ความรู้สึกรู้สึก เข้าใจ ความคิด และความสามารถ ใช้เรียบเรียงเป็นเนื้อความที่สละสลวยมีศิลปะทั้งงดงามของถ้อยคำ การใช้ถ้อยคำเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิดของผู้เขียนตามลำดับอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงความหมายเรียงความไว้ว่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น.24) เรียงความหมายถึง การนำ คำมาแต่งเป็นเรื่อง เพื่อใช้เป็นข้อเขียนที่แสดงความคิด ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้เขียนถ่ายทอดสู่ผู้อ่าน

จากความหมายของเรียงความประเภทงานเขียนดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เรียงความหมายถึงงานเขียนประเภทหนึ่งที่มีสาระด้วยตัวอักษรโดยผ่านความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและจินตนาการ ถ่ายทอดให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามที่ต้องการถ่ายทอดสู่ผู้อ่าน โดยมีรูปแบบและหลักเกณฑ์ในการเขียน

3.2 ความสำคัญในการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่สลับซับซ้อนกว่าทักษะอื่นๆ เพราะเป็นการแสดงออกทางความคิดโดยอาศัยความรู้ที่ประมวลมาได้จาก หลายทักษะ ทั้งการฟังการพูดการอ่าน การสังเกตในขณะเดียวกันก็ต้องมีศิลปะในการเรียบเรียงอีกด้วยผู้ที่มีความสามารถในการเขียนเรียงความจึงเป็นผู้มีพัฒนาการทางภาษาเป็นอย่างดี มีนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการเขียนเรียงความไว้ในเอกสารตำรางานวิจัยต่างๆดังนี้

เปลื้อง ณ นคร (2512, น.138) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนเรียงความว่าเป็นเครื่องวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนในวิชาภาษาไทยได้เป็นอย่างดีด้วยเหตุว่าผู้ที่จะเขียนเรียงความได้ดีต้องรู้หลักพยากรณ์และมีความรู้วิชาอื่นๆ ดีด้วย วิชาเรียงความไม่ใช่จะมีประโยชน์ในเวลาสอบไล่เท่านั้น แม้เมื่อนักเรียนออกจากโรงเรียนแล้วก็ยังต้องใช้วิชาเรียงความอยู่เสมอเป็นต้นว่าจะเขียนจดหมายเขียนเรื่องฉนั้นวิชาเรียงความจึงเป็นวิชาที่ควรฝึกฝนโดยแท้

รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ณ อยุธา (2513, น.106) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนเรียงความว่า การที่เด็กได้เขียนเรียงความเสมอๆ ย่อมช่วยให้เด็กได้ใช้วิชาให้เกิดประโยชน์แก่การเรียนในสาขาวิชาอื่นๆ ด้วย เพราะการเขียนเรียงความช่วยให้เกิดทักษะในการเขียน รู้จักใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม รู้จักลำดับความสำคัญของเรื่อง ตลอดจนรู้จักสรุปความคิดเห็นต่างๆ ของตนเองประกอบในการเขียนเรียงความด้วย

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2526, น.1) ได้ให้ความสำคัญของการเขียนเรียงความว่า การเขียนเรียงความนับว่าเป็นวิธีการขั้นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของการใช้ภาษา จึงเป็นวิชาหนึ่งในโรงเรียนทุกระดับ นอกจากนี้เมื่อมีการรับสมัครเข้าทำงานราชการหรือเอกชน การสอบวิชาชุดครูระดับต่างๆ ก็วางระเบียบกำหนดให้วิชาเรียงความมีคะแนนมากที่สุดกว่าวิชาอื่นๆ ทั้งนี้งานอาชีพบางอย่างโดยเฉพาะงานราชการจำเป็นต้องอาศัยการเขียนในลักษณะต่างๆ อยู่มาก เพราะถ้ามีพื้นฐานทางภาษาดีแล้ว ก็จะสามารถนำหลักการเขียนเรียงความไปประยุกต์ในงานเขียนแบบต่างๆ ได้เช่นการร่างหนังสือราชการ งานสารบรรณ การเขียนงานเป็นต้น

จากความหมายของความสำคัญในการเขียนเรียงความสรุปได้ว่า การเขียนเรียงความ แสดงถึงความสามารถทางการเขียนของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี

3.3 องค์ประกอบในการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความนั้นเป็นงานเขียนที่ต้องมีระเบียบแบบแผนในการเขียนซึ่งต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการเขียนเรียงความไว้สอดคล้องกันดังนี้

พันธุทิพา หลาบเลิศบุณย (2539, น.113-114) กล่าวถึงรูปแบบของเรียงความที่ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง ต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์สำคัญ คือจำได้ง่าย ครอบคลุมใจความของเนื้อเรื่องทั้งหมด

2. คำนำหรือตอนเริ่มต้น การเขียนคำนำดี สามารถชักจูงจิตใจให้ผู้อ่านสนใจและติดตามอ่านเรียงความต่อไปจนจบ ซึ่งหลักการเขียนคำนำมีดังนี้

2.1 กำหนดและวางแผนคำนำให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง

2.2 คำนำไม่ควรมีรายละเอียดมากเกินไป

2.3 ควรใช้ภาษาให้ประณีตที่สุดเพื่อผู้อ่านจะได้เกิดความประทับใจ

3. เนื้อเรื่อง มีการวางโครงเรื่องให้เป็นขั้นตอน กำหนดแนวของเรื่อง เรียงลำดับเรื่องราวให้แต่ละตอนสอดคล้องสัมพันธ์กัน ซึ่งในส่วนของเนื้อเรื่องควรแบ่งเป็นหลายย่อหน้าตามความเหมาะสมของเนื้อเรื่อง

4. สรุปหรือคำลงท้าย การเขียนสรุปต้องเขียนให้ประทับใจหรือเกิดความศรัทธาในความคิดของผู้เขียน ดังนั้นการเขียนสรุปจึงควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

4.1 ไม่ควรเขียนรายละเอียดเพิ่มเติมลงไปอีก

4.2 กล่าวเน้นความสำคัญของเรื่อง

4.3 สร้างความประทับใจแก่ผู้อ่านประโยคใจความสำคัญของย่อหน้าสรุปจะต้องเขียนให้เด่นชัด และก่อให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ให้ปฏิบัติตน แนะนำ ชักชวน สั่งสอน ชี้ให้เห็นปัญหา

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534, น.6-10) ھرรรษา ผลาทร (2542, น.165-166) กรมวิชาการ (2544, น.25) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการเขียนเรียงความไว้ในทำนองเดียวกันว่าการเขียนเรียงความประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

1. คำนำ (การเปิดเรื่อง)

2. เนื้อเรื่อง (เนื้อความ)

3. สรุป (ปิดเรื่องหรือบทลงท้าย)

คำนำคือ การเปิดเรื่องการเข้าสู่เรื่องที่จะเขียน เขียนให้น่าสนใจ เพราะเป็นส่วนสำคัญที่จะชักนำให้ผู้อ่านติดตาม การเขียนอาจจะตั้งคำถาม สุภาชิต คำขวัญหรืออาจจะยกคำจำกัด

ความมาเขียนก็ได้ ต้องมีคำนำหน้า น่าอ่าน ไม่ยาวเกินไปไม่เขียนนอกนอกเรื่องการเขียนคำนำอาจ ขึ้นต้นด้วยข้อคิด คำคม ภาชิต หรือบทกลอนก็ได้ แต่ต้องใช้ภาษาที่กระชับรัดกุมในการขยายความนำ นั้นด้วย

เนื้อเรื่อง เป็นใจความส่วนใหญ่ของเรื่อง ที่ผู้เขียนต้องแสดงความรู้หรือความคิด อย่างกว้างขวางและสมบูรณ์ ตรงตามหัวข้อที่เขียน ก่อนเขียนต้องวางโครงเรื่องเรียงลำดับความก่อน- หลัง มีใจความสัมพันธ์กันในส่วนเนื้อความจะเป็นส่วนที่ยาวที่สุดของเนื้อเรื่องเนื้อหาต้องมีความ เข้มข้นไปด้วยสาระมีหลักฐานน่าเชื่อถือ มีเหตุมีผลและมีข้อเท็จจริงกับเนื้อเรื่องในส่วนเนื้อเรื่องนี้ควร จะอ้างอุมาหรณ์ต่างๆ มาประกอบเชิงสารกโฆหาร เทศนาโฆหาร หรืออุปมาโฆหาร และอาจเสนอบท กลอนที่เกี่ยวข้องมาประกอบด้วย ก็จะทำให้ส่วนเนื้อหามีคุณค่ามากขึ้น

สรุปเป็นการปิดเรื่องไม่ใช่การย่อเรื่อง เป็นการเขียนทิ้งท้ายให้ผู้อ่านเกิดความ ประทับใจบทลงท้ายควรใช้ภาษา สั้นๆ กระชับน่าอ่าน แต่เป็นการทิ้งท้ายเรื่องให้ผู้อ่านได้เข้าใจอย่าง ชัดเจนว่าผู้เขียนต้องการอะไร โดยผ่านข้อคิดต่างๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะไว้อย่างน่าฟัง ในช่วงสรุปนี้ อาจทิ้งท้ายด้วยบทกลอน คำคม หรือภาชิตที่ประทับใจด้วยก็จะดีมาก

สอองค์ ดำเนินสวัสดิ์ และคณะ (2546, น.113) ได้กล่าวว่า เรียงความมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. คำนำ เป็นส่วนแรกของเรียงความที่จะบอกผู้อ่านว่า ผู้อ่านกำลังจะอ่านเรื่องอะไร คำนำจึงเป็นส่วนที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าเนื้อเรื่อง
2. เนื้อเรื่อง เป็นส่วนสำคัญที่มีสัดส่วนมากที่สุดในโครงสร้างของเรียงความในการ เขียนส่วนเนื้อเรื่องของเรียงความให้ผู้อ่าน เนื้อความจะมีลักษณะอย่างใดขึ้นอยู่กับประเภทของเรื่อง
3. สรุปหรือบทลงท้าย เป็นการสรุปความคิดเห็นหรือนำเอาข้อความสำคัญมากกล่าว ย้ำให้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552, น.25) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของ เรียงความว่าเรียงความประกอบด้วยส่วนต่างๆ 3 ส่วนคือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

3.1 ส่วนที่เป็นคำนำ

เนื้อความส่วนที่เป็นคำนำ เป็นการเปิดเรื่องอาจเป็นการอธิบายความหมาย ของเรื่องกล่าวถึงความสำคัญและขอบเขตของเรื่องที่จะเขียนหรือข้อความที่ก่อให้เกิดความสนใจ ต้องการอ่านเนื้อเรื่องให้มากที่สุด

3.2 ส่วนเนื้อเรื่องจะเป็นส่วนที่ขยายความให้ละเอียดตามจุดประสงค์หรือ ประเด็นของเรื่อง ส่วนเนื้อเรื่องจะเป็นส่วนที่มีเนื้อหามากที่สุด ส่วนเนื้อเรื่องประกอบด้วยหลายย่อ หน้า แต่ละย่อหน้าจะขยายความของเรื่องตามแนวที่คิดตั้งไว้ มีทั้งเนื้อหาของเรื่องที่ทำให้ความรู้การ แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของผู้เขียน พร้อมตัวอย่างประกอบข้อความให้เด่นชัดยิ่งขึ้น มีการใช้

สำนวนโวหาร แลถ้อยคำที่ไพเราะ เลือกสรรแล้วนำมาใช้ในการเขียน ต้องเขียนตามโครงเรื่องที่ตั้งไว้ให้มีเนื้อหาต่อเนื่องสอดคล้องกัน

3.3 ส่วนที่เป็นสรุป

ส่วนที่เป็นการสรุปเรื่อง เป็นส่วนที่สรุปเนื้อหาสำคัญของเรื่อง ควรมีเพียงย่อหน้าเดียว เป็นการกล่าวย้ำประเด็นสำคัญ ย้ำจุดประสงค์หรือความคิดหลักของเรื่อง อาจมีการทิ้งท้ายฝากข้อคิด ข้อย้ำเตือน หรือคติสอนใจ ตลอดจนความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน

จากรูปแบบของเรียงความที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการเขียนเรียงความจะต้องมีรูปแบบหรือองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ซึ่งการเขียนแต่ละส่วนนั้นจะมีวิธีการเขียนที่แตกต่างกัน โดยผู้เขียนจะต้องเริ่มจากการฝึกแต่งประโยคก่อนแล้วจึงฝึกเขียนคำนำ เนื้อเรื่องและสรุป จากนั้นจึงเขียนเป็นเรื่องราวต่อไป

3.4 หลักการเขียนเรียงความ

การสอนเขียนเรียงความให้มีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลนั้นได้นั้นต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์ ทักษะและความชำนาญ ตลอดจนเทคนิคต่างๆ จึงจะสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเขียนเรียงความได้

สนิท ตั้งทวี (2528, น.161-162) กล่าวถึงหลักในการเขียนเรียงความสรุปได้ว่า การเขียนเรียงความจะต้องเริ่มต้นจากการเลือกเรื่องที่จะเขียนโดยเลือกเรื่องที่ตนเองสนใจและมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นมากที่สุด พร้อมกับกำหนดขอบเขตของหัวเรื่องให้เหมาะสมมีจุดหมาย และที่สำคัญต้องคำนึงถึงเพศ วัย ระดับการศึกษา และความสนใจของผู้อ่านด้วยการแสวงหาข้อมูลเพื่อนำมาคัดเลือกส่วนที่จำเป็นและสอดคล้องกับหัวข้อเรื่องโดยเรียงลำดับความสำคัญเพื่อเป็นโครงเรื่องต่อไป

ประภาศรี สีหอำไพ (2531, น.73-74) ได้กล่าวถึงหลักการเขียนเรียงความไว้ดังนี้

1. ร่างโครงร่างของเรื่อง ได้แก่ การเริ่มเรื่อง เนื้อเรื่องและการสรุปโดยใช้แนวคิดเป็นแกนในการดำเนินเรื่อง
2. สร้างย่อหน้าเป็นหน่วยสำคัญของการลำดับเนื้อเรื่อง วางประโยคที่มีใจความสำคัญกำหนดเป็นแนวคิดในแต่ละย่อหน้า
3. กำหนดคำสำคัญที่จะไขความไปสู่ชื่อเรื่อง คำสำคัญ (Key Words) ที่ใช้อธิบายเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านสรุปใจความได้อย่างชัดเจน
4. ขยายรายละเอียดได้ด้วยเหตุผล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ฯลฯ แทรกความเปรียบเทียบตามลักษณะของโวหารของเรียงความเรื่องนั้น
5. หาตัวอย่างประกอบเหตุผล ข้อเท็จจริง ฯลฯ โดยเลือกสรรอย่างเหมาะสม และกระชับความ ไม่ยาวจนทำให้ใจความที่มีอยู่ในส่วนอื่นๆ ไม่ได้เห็นการย้ำเน้นอย่างแท้จริง
6. เรียงความตามโครงสร้างและการเตรียมเรื่องที่แต่งตามที่กำหนดไว้ในข้อที่ 1-5

7. อ่านบททวน ตัดคำที่ฟุ่มเฟือยทำให้เรื่องยืดยาวโดยไม่จำเป็น หลีกเลี่ยงใจความหรือประโยคพลความที่ซับซ้อน เน้นแนวความคิดสำคัญให้เด่นชัดและเกี่ยวเนื่องกันอย่างมีเหตุผล ตั้งแต่ต้นจนจบ สังเกตการใช้ภาษาที่เป็นมาตรฐานการเขียนแก้ไขจนพอใจ

8. สรุปเรื่องอย่างกระชับ สร้างความประทับใจในถ้อยคำโวหาร และเนื้อเรื่อง

สุจิริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ (2538, น.176) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการสอนเขียนเรียงความไว้ว่า ในการสอนเรียงความนั้น บรรยากาศที่จะเอื้อในด้านการเขียนก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนเขียนเรียงความได้คล่อง มีความรู้สึกอยากเขียน ครูควรสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้น เช่น ตัวครูเองก็มีบุคลิกภาพที่ดี หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส เป็นกันเอง มีความเห็นอกเห็นใจพร้อมที่จะให้คำแนะนำ และชื่นชมกับผลงานที่นักเรียนได้สร้างสรรค์ขึ้น นอกจากนี้การให้นักเรียนได้มีโอกาสช่วยกันเขียนร่วมกันทั้งชั้นบ้าง เป็นกลุ่มย่อยบ้าง เป็นรายบุคคลบ้าง ก็จะทำให้บรรยากาศไม่ซ้ำซาก

Bereton (1982 อ้างถึงใน ھرรษา ผลาทร, 2542, น.170-174) ได้กล่าวถึงหลักการเขียนเรียงความ ดังนี้

1. การเขียนคำนำ คือ ส่วนที่แนะนำให้ผู้อ่านทราบจุดประสงค์ และสร้างความสนใจแก่ผู้อ่าน ซึ่งจอร์น ซี บริเรทตัน (Johh C. Bereton) ได้อธิบายถึงลักษณะการเขียนคำนำไว้ดังนี้ “ในการเขียนคำนำนั้น ผู้เขียนจะต้องรู้ว่าประเด็นหลักได้รัดกุมจนเป็นที่พอใจแล้ว จึงจะเริ่มคิดว่าจะนำเรื่องอย่างไร” เราต้องเขียนประเด็นหลักให้ได้ก่อนเพื่อว่าผู้เขียนจะได้รับรู้ประเด็นใหญ่ ๆ ของเรื่อง และเขียนคำนำได้ตรงกับเนื้อเรื่อง คำนำที่ดีย่อมนำไปสู่ประเด็นหลักของเรื่องทั้งหมด การเขียนคำนำนอกจากจะนำเข้าสู่ประเด็นหลักแล้ว ควรจะเร้าความสนใจ ซึ่งมีกลไกวธีหลายวิธีดังนี้

1.1 คำนำที่เน้นให้คำจำกัดความ การเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจมีความหมายหลายๆ ประเด็นตามที่พิจารณา ควรจะเขียนคำจำกัดความให้ชัดเจนแต่เริ่มแรก

1.2 คำนำที่เน้นใจความสำคัญของเรื่อง โดยเขียนในลักษณะจำกัดประเด็นหลักของเรื่องให้ชัดเจน

1.3 คำนำที่บอกจุดประสงค์ของการเขียน เป็นการชี้ให้เห็นว่าทำไมหัวข้อนั้นจึงสำคัญ

1.4 คำนำที่ตั้งปัญหาแล้วแสดงความมุ่งหมายที่จะแก้ไขปัญหานั้น

1.5 คำนำว่าด้วยการเล่าเรื่อง

1.6 คำนำการเปรียบเทียบ

1.7 คำนำที่ยกเป็นคำพังเพย สุภาษิต บทร้อยกรองขึ้นมากล่าว

2. การเขียนเนื้อเรื่อง คือ ส่วนที่ผู้เขียนเสนอสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งต้องแสดงความรู้ ความคิด หลักฐานและข้อเท็จจริงต่างๆ อย่างกว้างขวาง และสมบูรณ์ตรงตามหัวข้อที่จะเขียน

การเขียนเรียงความจะตรงประเด็นต้องอาศัยการวางโครงเรื่องที่ดี และการเขียนจะชัดเจนแจ่มแจ้งต้องอาศัยการใช้ภาษาที่เหมาะสม

3. การเขียนบทสรุปหรือคำลงท้าย คือ ส่วนที่จะทำให้ผู้อ่านประทับใจได้ข้อคิดและคุ่มค่า ผู้เขียนเรียงความต้องรู้จักกลวิธีในการเขียนให้เหมาะสมกับโครงเรื่อง และเนื้อหาที่เขียนไว้ กลวิธีที่จะนำมาใช้มีหลายรูปแบบ ซึ่งพบเห็นบ่อยครั้งในการเขียนบทสรุป มีดังนี้

3.1 สรุปด้วยการย่อความสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง

3.2 สรุปด้วยการนำเสนอคำถามเพื่อให้เกิด

3.3 สรุปเรื่องโดยการย้ำเน้นประเด็นหลัก

3.4 สรุปโดยการขยายประเด็นหลักให้ชัดเจน

3.5 สรุปโดยการเสนอความเห็นของผู้เขียน

พัชรา อภิชาติมานนท์ (2543, น.19) ได้เสนอหลักวิธีการเขียนเรียงความไว้ ดังนี้

1. ร่างโครงร่างของเรื่อง ได้แก่ การเริ่มเรื่อง เนื้อเรื่อง และการสรุป โดยใช้แนวคิดเป็นแกนในการดำเนินเรื่อง

2. สร้างย่อหน้าเป็นหน่วยสำคัญของการลำดับเนื้อเรื่อง วางประโยคที่มีใจความสำคัญกำหนดไว้เป็นแนวคิดในแต่ละย่อหน้า

3. กำหนดคำสำคัญที่จะไปสู่อะไร คำสำคัญ (Key Word) ที่จะอธิบายเหล่านั้น จะช่วยให้อ่านสรุปใจความได้ชัดเจนลักษณะโวหารของเรียงความเรื่องนั้น

4. ขยายรายละเอียดด้วยเหตุผล และข้อเท็จจริง ความคิดเห็น แทรกการเปรียบเทียบตามลักษณะโวหารของเรียงความเรื่องนั้น

5. หาตัวอย่างประกอบเหตุผล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น โดยเลือกสรรอย่างเหมาะสม กระชับความ ไม่ยาวจนทำให้ความสำคัญที่มีอยู่ในส่วนอื่นๆ ไม่ได้เห็นการย่ออย่างแท้จริง

6. เรียงความตามโครงสร้าง และการเตรียมเรื่องตั้งแต่กำหนดไว้ในข้อ 1-5

7. อ่านทบทวน ตัดคำฟุ่มเฟือยทำให้เรื่องยืดยาวโดยไม่จำเป็น หลีกเลี่ยงใจความหรือประโยคพลความที่ซับซ้อน เน้นแนวคิดสำคัญให้เด่นชัด และเกี่ยวเนื่องกันมีเหตุผลตั้งแต่ต้นจนจบ สังเกตการณ์ใช้ภาษาที่เป็นมาตรฐานการแก้ไขจนเป็นที่น่าพอใจ

8. สรุปเรื่องอย่างกระชับ สร้างความประทับใจในถ้อยคำ โวหาร และเนื้อเรื่อง
ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ (2546, น.146) ได้กล่าวถึง หลักการเขียนเรียงความไว้ดังนี้

1. เขียนชื่อเรื่องไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษ

2. เขียนด้วยลายมือที่ชัดเจนอ่านง่าย และถูกต้องตามอักขรวิธี

3. เว้นว่างหน้ากระดาษทั้งด้านซ้ายและขวาพองาม ไม่ขีดริบกระดาษหรือเขียนตกขอบกระดาษ รวมทั้งไม่เขียนฉีกคำ

4. วางโครงเรื่องเพื่อลำดับเรื่องราวให้เป็นไปตามลำดับก่อนหลังก่อนลงมือเขียน

5. ไม่ควรเขียนเรียงความเพียงย่อหน้าเดียว ต้องแบ่งเป็นย่อหน้าค่านำ เนื้อเรื่องและสรุป ในส่วนเนื้อเรื่องอาจมีย่อหน้าหลายย่อหน้าได้แล้วแต่เนื้อเรื่อง การตั้งย่อหน้าแต่ละครั้งควรเขียนให้ต้องกันต้องมีความสัมพันธ์กันเป็นเอกภาพ โดยคำนึงถึงสัมพันธ์ภาพด้วย

6. ชื่อเรื่องและเนื้อเรื่องต้องมีความสัมพันธ์กันเป็นเอกภาพ โดยคำนึงถึงสัมพันธ์ภาพด้วย

7. เนื้อเรื่องต้องประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นจริง ผู้เขียนจึงควรค้นคว้าเรื่องที่จะเขียนให้แจ่มแจ้งเสียก่อน

กรมวิชาการ (2546, น.224) กล่าวถึงการใช้กระบวนการเขียนตามหลักการเขียนเรียงความ ว่าให้ตั้งจุดประสงค์ในการเขียนให้ชัดเจน ใช้ถ้อยคำเนื้อเรื่องให้เหมาะแก่ผู้อ่านวางโครงเรื่องให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เพื่อกำหนดขอบเขตการเดินเรื่องอย่างมีเป้าหมาย

กัลยา สหชาติโกสีย์ (2545, น.76-77) ได้เสนอหลักการเขียนเรียงความเรียงความโดยทั่วไปดังนี้

1. การเขียนเรียงความต้องให้อีกครึ่งประกอบสามส่วน เกี่ยวเนื่องกันเป็นเรื่องเดียวกันตามลำดับเนื้อเรื่องและชื่อเรื่องต้องสัมพันธ์กัน

2. ใช้ภาษาง่ายๆ ที่เข้าใจได้ชัดเจน ไม่ใช่ศัพท์ยากเกินไปหรือใช้คำภาษาอังกฤษโดยไม่จำเป็น

3. เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่ายหรือชัดเจน ถูกต้อง เว้นหน้ากระดาษพองามไม่ฉีกคำแยกคำ

4. ใช้ภาษาระดับทางการไม่ควรใช้ภาษาปาก ภาษาหนังสือพิมพ์ ภาษาถิ่น หรือภาษาตลาด

5. ไม่ใช่คำย่อ หรือตัวเลขเว้นแต่กล่าวถึง วัน เดือน ปี สถิติหรือจำนวนต่างๆ หากจำเป็นต้องใช้อักษรย่อที่คนทั่วไปเข้าใจและยอมรับหรือนิยมใช้กัน

6. ใช้คำศัพท์บัญญัติซึ่งเป็นที่ยอมรับแล้ว

7. ใช้คำกะทัดรัด ตรงความหมาย ไม่ฟุ่มเฟือย กำกวม

8. ก่อนลงมือเขียนเรียงความ ต้องวางโครงเรื่องก่อนแล้วจึงเขียนเรียงความตามลำดับเรื่อง การวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ คือการจัดระเบียบความคิด เมื่อเราจะเขียนเรียงความเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เราจะต้องมีความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ก่อน ความคิดครั้งแรกนั้นอาจจะสับสน ให้เราเขียนความรู้ ความคิด ที่คิดทั้งหมดออกมาก่อน อาจจะเขียนเป็นคำ เป็นข้อความ

หรือเป็นประโยชน์ก็ได้ หรืออาจตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อหาคำตอบตามลำดับตัวอย่าง การเขียนเรียงความเกี่ยวกับเรื่องบ้าน การคิดคำหรือข้อความที่เกี่ยวข้องกับเรียงความเรื่องบ้าน นักเรียนจะนึกถึงอะไรบ้าง สิ่งที่คิดอาจเป็นลักษณะของบ้าน คนที่อยู่ในบ้าน ซึ่งมีพ่อแม่ ลูก ปู่ ย่า ตายาย พี่น้อง ลุงป้า น้าอา กิจกรรมประจำวัน กิจกรรมที่ร่วมกันทำ ความรัก ความผูกพัน ความห่วงใยซึ่งกันและกัน เหตุการณ์ที่ประทับใจ เป็นต้น

การตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องและหาคำตอบสั้น ๆ เกี่ยวกับบ้านเช่น

1. บ้านคืออะไร

คำตอบคือ บ้านเป็นที่อยู่อาศัย

2. บ้านมีลักษณะอย่างไร

คำตอบคือ บ้านมีหลายแบบ เช่น บ้านเป็นหลัง บ้านเป็นตึกแถว บ้านเป็น

กระท่อม

3. มีใครอาศัยอยู่ในบ้านบ้าง

คำตอบคือ พ่อ แม่ พี่น้อง ปู่ย่า ตายาย

4. คนที่อยู่ในบ้านมีภาระหน้าที่กันอย่างไร

คำตอบคือ พ่อแม่หาเงินเลี้ยงดูครอบครัว ปู่ย่า ตายายเป็นที่รักและเคารพของ

ลูกหลาน ลูกหลานต้องเรียนหนังสือและช่วยทำงานบ้าน

5. คำประพันธ์ คำคมที่เกี่ยวกับบ้านมีอะไรบ้าง

คำตอบคือ บ้านคือวิมานของเรา บ้านแสนสุข ไม่มีที่ใดจะอบอุ่นเท่าบ้าน

6. ทำอย่างไรจะทำให้บ้านมีความสุข

คำตอบคือทุกคนรู้หน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีความรักใคร่ห่วงใยซึ่งกันและกัน

7. เหตุใดจึงกล่าวไม่มีที่ใดอบอุ่นเท่าบ้าน

คำตอบคือ บ้านเป็นที่รวมแห่งความรัก ความเข้าใจ ความห่วงใย ความผูกพัน

8. บ้านของผู้เขียนเป็นอย่างไรผู้เขียนรู้สึกอย่างไรต่อบ้าน

คำตอบข้อนี้จะนำไปตามข้อแตกต่างของแต่ละบุคคล

สวางค์ ดำเนินสวัสดิ์ และคณะ (2546, น.115) ได้กล่าวถึงหลักการสอนเขียน

เรียงความดังนี้

1. ก่อนเขียนต้องลำดับความคิดให้ดีก่อนว่า จะเรียงลำดับอย่างไร แล้วจึงนำมาเรียบ

เรียงเป็นข้อความ

2. ขณะที่เขียนเรียงความควรคำนึงถึงความต่อเนื่องของเนื้อเรื่อง ขณะเดียวกัน ก็

ย้อนกลับไปอ่านหัวข้อของเรียงความโดยให้มีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่เขียน

3. การยกตัวอย่างในเรียงความต้องเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องด้วย

4. เมื่อเขียนจบควรทบทวนตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อหาข้อบกพร่องและแก้ไข เพื่อให้เรียงความนั้นสมบูรณ์ที่สุด

จากหลักการเขียนเรียงความที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการเขียนเรียงความจะต้องเขียนให้ชัดเจนแจ่มแจ้งตรงตามจุดประสงค์ของการเขียนและผู้อ่านการเขียนคำนำจะเป็นการเสนอแนวคิดหลักและเกริ่นเพื่อให้ผู้อ่านติดตามเนื้อเรื่องต่อไปการเขียนเนื้อเรื่องเป็นการขยายแนวคิดหลักอย่างละเอียด ส่วนการเขียนสรุปเรื่องต้องให้กระชับเพื่อสนับสนุนแนวคิดหลักวิธีในการเขียนจะต้องเขียนให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจในงานที่เขียน

3.5 วิธีการสอนเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความเป็นงานเขียนที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์กล่าวคือผู้เขียนต้องใช้ความรู้ความคิดและศิลปะทางด้านภาษาในการนำเสนอเรื่องราวให้ผู้อ่านเข้าใจการเขียนเรียงความจึงเป็นเรื่องยากสำหรับนักเรียน ดังนั้นครูผู้สอนควรศึกษาเทคนิควิธีการในการสอนเขียนเรียงความเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเขียนเรียงความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2517, น.580) ได้เสนอหลักการสอนเรียงความ ดังนี้

1. ก่อนสอนเรียงความ ควรสอนเขียนแบบสร้างสรรค์และเขียนความเรียงทั่ว ๆ ไป ก่อน
2. ก่อนสอนเขียนเรื่องราวควรมีสิ่งเร้าเพื่อช่วยให้นักคิดสิ่งที่จะเขียนได้ง่ายขึ้น สิ่งเร้าที่ช่วยในการเขียนเรื่อง เช่น ภาพ ของจริงและเหตุการณ์ เป็นต้น
3. สิ่งที่จะให้นักเรียนเขียนตรงกับความสนใจ ความต้องการ ความพร้อมทางอารมณ์ สติปัญญาและความเหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของนักเรียน
4. การจัดกิจกรรมการสอนเขียนควรให้สอดคล้องประสบการณ์และสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของนักเรียนด้วย
5. สร้างศรัทธาในการเขียน โดยให้นักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมาย มองเห็นประโยชน์ของงานเขียนและเกิดความภาคภูมิใจในผลงานเขียนของตน
6. สร้างบรรยากาศให้อยากเขียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และจินตนาการอย่างเสรี
7. การตรวจและแก้ไขงานของนักเรียน ครูควรทำด้วยความระมัดระวังควรใช้การชมมากกว่าติ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีความสามารถต่างกันด้วย
8. การเขียนแต่ละครั้งควรตั้งความมุ่งหมายเพื่อฝึกทักษะเพียงอย่างเดียว เช่น การฝึกเขียนเรื่อง ฝึกการเขียนเรื่องให้มีเอกภาพ ฝึกการเขียนเรื่องให้มีสัมพันธ์ภาพ การเลือกใช้สำนวนโวหาร เป็นต้น
9. ครูควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจองค์ประกอบของเรียงความในเรื่องต่อไปนี้

- 9.1 เนื้อเรื่อง มีความถูกต้อง ชัดเจน มีเอกภาพ มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง
- 9.2 การใช้ภาษา ควรใช้ถ้อยคำสำนวนใหม่ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานที่
- 9.3 รูปแบบมีองค์ประกอบครบ คือ มีบทนำ เนื้อเรื่องและบทสรุป
- 9.4 กลไกประกอบการเขียน ได้แก่ ลายมือ วรรคตอน สะกดการันต์และความสะอาดเรียบร้อย

9.5 ครูควรให้นักเรียนเข้าใจลักษณะสำคัญของเรียงความที่ดีว่าต้องมีการเน้นใจความสำคัญอย่างเด่นชัด (สารัตถภาพ) มีความลำดับความต่อเนื่องสัมพันธ์ (สัมพันธ์ภาพ) และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (เอกภาพ)

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2533, น.34, 40-41) ได้เสนอแนวทางให้นักเรียนเขียนโดยเริ่มจากการเตรียมความพร้อม ให้นักเรียนก่อนลงมือเขียนโดยการให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างประโยคให้สมบูรณ์ หรือให้นักเรียนตั้งชื่อภาพหรือตั้งชื่อเรื่องที่ครูอ่านให้ฟัง ฝึกให้นักเรียนเรียงคำให้เป็นประโยคและเรียบเรียงประโยคให้มีความต่อเนื่องกัน ให้นักเรียนเล่าเรื่องให้จบ ฝึกเขียนบรรยายภาพเขียนตอบคำถามเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ เขียนเล่าเรื่องจากการไปทัศนศึกษาออกสถานที่ เขียนเล่านิทานที่ได้ฟังมาหรือฝึกเขียนจดหมายประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

Morsey (1965 อ้างถึงใน ละออง มุ่งแสงกลาง, 2547, น.41-42) ได้เสนอเทคนิคการสอนเขียนเรียงความไว้ ดังนี้

1. ให้นักเรียนส่งหัวข้อเรื่องที่จะเขียนก่อนเขียนโครงเรื่องเพราะหัวข้อบางหัวข้ออาจจะครอบคลุมเนื้อหากว้างขวางมากเกินไป
2. เก็บรวบรวมเรียงความที่ดีมาก ดีปานกลาง และที่ไม่ดีไว้ เพื่อให้นักเรียนเห็นตัวอย่างการเขียนที่ดี ไม่ดีด้านต่างๆ เช่น ด้านเนื้อหา การเรียงลำดับใจความ และการใช้ภาษา เป็นต้น
3. ก่อนเริ่มการสอนเขียนเรียงความ ครูควรให้นักเรียนเขียนเรียงความสั้น ๆ ก่อนเพื่อศึกษาความสามารถหรือจุดอ่อนด้านการเขียนของนักเรียนล่วงหน้า
4. ในระยะเริ่มแรก ควรใช้เวลาประมาณ 1 หรือ 2 คาบชี้ให้เห็นว่าหัวข้อใดข้อหนึ่งนักเรียนสามารถจะแยกเป็นหัวข้อย่อยๆ อะไรบ้าง
5. ให้นักเรียนจัดเตรียมกระดาษในสมุดแบบฝึกหัดประมาณ 1-2 หน้าไว้สำหรับจดคำที่สะกดผิดในเรียงความหรือข้อสอบ และทุก ๆ สัปดาห์ครูควรทดสอบสะกดคำของนักเรียน
6. ให้นักเรียนเขียนโดยมุ่งที่กลุ่มผู้อ่านอย่างกว้างๆ และเปิดโอกาสให้นักเรียนอ่านฉบับร่างในห้องเรียนดั่งๆ หน้าชั้น เพื่อหาจุดเด่นหรือจุดด้อยของเรียงความนั้น ๆ
7. จดรวบรวมที่ผิดต่างๆ จากเรียงความของนักเรียน หลังจากนั้นเลือกที่ผิดที่นักเรียนส่วนมากทำผิดมาอภิปรายในชั้นเรียนนอกเหนือจากนั้นนำมาอภิปรายรายบุคคล
8. ให้นักเรียนเก็บรวบรวมงานเขียนทุกชนิด

9. สนับสนุนให้นักเรียนมีพจนานุกรม
10. ให้นักเรียนเขียนเรียงโดยเว้นบรรทัดไว้เพื่อให้ครูแก้ไข
11. ประเมินผลงานนักเรียนทางด้านการใช้ภาษา
12. เปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินผลงานตัวเองบ้าง
13. ในช่วงต้นเทอมครูควรให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงครูในเรื่องที่เกี่ยวกับความสนใจแผนการในอนาคต ปัญหาทางวิชาการของตัวนักเรียน ครูเองก็อาจเขียนจดหมายตอบรับนักเรียนแต่ละคนเช่นกัน
14. นำหลักภาษาและการใช้ภาษาที่นักเรียนมักจะใช้ผิดเสมอๆ มาอธิบายในชั้นเรียนแทนการสอนหนังสือแบบฝึกหัด
15. ให้นักเรียนส่งงานที่แก้ไขแล้วอีกครั้ง
16. เพื่อเป็นการประหยัดเวลา ครูอาจให้นักเรียนอ่านงานเขียนของตนต่างๆ โดยครูประเมินผลงานนักเรียนด้วยการพูดวิจารณ์ผลงานนั้นๆ
17. นำประโยคที่เด่น ๆ หรือประโยคที่มีข้อบกพร่องของนักเรียนที่พบจากการตรวจมาอภิปรายหรือให้นักเรียนช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง

ครูอาจจะใช้รูปภาพจากหนังสือพิมพ์หรือวารสารให้นักเรียนเขียนบรรยายเป็นกลุ่ม และในขณะเดียวกันครูอาจเปิดเสียงประกอบเรื่องนั้น เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศในการเขียนของนักเรียนให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

จากวิธีการสอนเรียงความที่ได้กล่าวมาสรุปได้ว่า วิธีการเขียนเรียงความควรจะเริ่มจากง่ายไปหายาก คือ เริ่มจากการเขียนคำ วลี แต่งประโยคเป็นย่อหน้าและเป็นเรื่องตามลำดับ โดยให้นักเรียนแต่งเรื่องที่ใกล้ตัวหรือเรื่องที่นักเรียนชอบ ทั้งนี้จะช่วยให้เด็กเกิดแนวคิดง่ายขึ้น จากนั้นครูควรสร้างบรรยากาศในการเขียนให้นักเรียนอยากเขียน

3.6 การวัดและประเมินผลในการสอนเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความเป็นการเขียนที่มีรูปแบบหรือองค์ประกอบเฉพาะในการวัดและประเมินผลจึงต้องมีการวัดและประเมินผลที่แตกต่างจากงานเขียนรูปแบบอื่นๆ ดังนี้

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2557, น.985-992) ได้เสนอแนะวิธีการวัดการเขียนในลักษณะเรียงความว่า พฤติกรรมการเขียนด้านนี้ วิธีวัดที่ดีที่สุดคือ สอบโดยใช้ข้อสอบอัตนัยแล้วให้คะแนนด้วยวิธีการจัดอันดับคุณภาพ เพราะสามารถวัดการเขียนลักษณะได้ตรงตามจุดหมาย แต่ส่วนที่มักเป็นปัญหาในด้านการวัดผลคือเรื่องความยุติธรรมผลการให้คะแนนและต้องการเวลาในการตรวจมาก อย่างไรก็ตามก็ตีผู้ออกข้อสอบสามารถปรับปรุงการสอบให้มีคุณภาพสูงขึ้นกว่าเดิมโดยคำนึงถึงหลักต่อไปนี้

1. การสอบเรียงความด้วยวิธีให้เขียนตอบบนกระดาษแม้ว่าจะดีและสะดวกตรงที่มีหลักฐานให้ผู้ตรวจพิจารณาได้นานและตรงกับความต้องการจะวัดความสามารถในการเขียนของผู้เรียนโดยตรง ก็ไม่จำเป็นว่าจะต้องใช้วิธีนี้เสมอไป อาจจะใช้วิธีให้เรียงความปากเปล่าก็ได้ แล้วใช้วิธีให้คะแนนโดยการจัดอันดับคุณภาพ

2. การกำหนดหัวข้อเรื่องให้เขียนในการสอบเรียงความ ควรกำหนดให้ทุกคนเขียนจากหัวข้อเดียวกัน ไม่ควรเลือกให้ มิฉะนั้นจะทำให้ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้อย่างยุติธรรม และทำให้การตรวจคะแนนยุ่งยากโดยไม่จำเป็น

3. การสอบเรียงความของนักเรียน ควรกำหนดขอบเขตในการเขียนให้ชัดเจนตามที่ต้องการและผู้สอบต้องการและวัดและควรชี้แจงให้นักเรียนทราบด้วยว่าวิธีเขียนเรียงความให้ได้คะแนนดีขึ้นนั้น จะต้องทำอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งควรบอกหลักเกณฑ์การให้คะแนนไว้ด้วย การที่กำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์ต่างๆ เหล่านี้ขึ้นก็เพื่อให้การสอบเรียงความมีลักษณะเป็นปรนัยมากยิ่งขึ้น

4. วิธีการตรวจให้คะแนนการสอบเรียงความด้วยข้อสอบชนิดนี้ควรใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ

Lonnon (1983, อ้างถึงใน ละออง มุ่งแสกกลาง, 2527, น.53-54) ได้ระบุเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนเรียงความไว้ 4 ประเด็น คือ

1. ยึดรูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหา เช่น มีบทนำ ตัวเรื่องและตอนสรุปหรือไม่ ใช้วิธีการนำเสนอเหมาะสมหรือไม่ เช่น การบรรยาย พรรณนา อุปมา สาธก เป็นต้น

2. ใช้สำนวนภาษาตลอดจนกลไกการเขียนที่ชัดเจนถูกต้องหรือไม่

3. มีหลักการเขียนที่ดีหรือไม่ เช่น ความเป็นเอกนัย ความกลมกลืน การให้รายละเอียด การยกตัวอย่างประกอบการเน้นจุดสำคัญการเชื่อมและการถ่ายโยงเนื้อความในการย่อหน้าหนึ่งๆ

4. การพิจารณาลักษณะและนิสัยของผู้เขียนจากผลงานเขียน เช่น ความสะอาด ความเป็นระเบียบ ลายมือ ความตั้งใจ ไม่สะเพร่าในการทำงาน เป็นต้น จากข้อความที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การวัดและการประเมินผลการเขียนเรียงความต้องให้ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านรูปแบบการเขียน เนื้อหา การใช้สำนวนภาษาและองค์ประกอบอื่นๆ ในการเขียนเรียงความ

กรรณิการ์ พวงเกษม (2533, น.78) ได้กล่าวถึงการประเมินผลด้านการเขียนเรียงความว่าสามารถทำได้ 2 รูปแบบ คือ

1. วัดโดยตรง ได้แก่ การให้นักเรียนได้ลงมือเขียนเรื่องจริงตามที่กำหนดให้ วิธีการเขียนนั้น มีหลายวิธี ดังนี้

1.1 กำหนดหัวข้อเรื่องให้เขียน

1.2 กำหนดภาพให้เขียนเรื่องจากภาพ

- 1.3 ให้เขียนเรื่องต่อจากที่ครูเล่าค้างไว้
- 1.4 เล่าเรื่องให้ฟังและให้เขียนแนวใหม่
- 1.5 กำหนดคำให้จำนวนหนึ่ง แล้วให้ใช้คำนั้นเขียนเรื่อง
- 1.6 ให้เขียนบทสนทนาหรือบทละคร

2. วิธีวัดโดยอ้อม วิธีนี้วัดโดยการสร้างแบบทดสอบสำหรับวัดความรู้ในด้านต่างๆ เฉพาะด้าน ซึ่งได้แก่ การวัดกลไกทางภาพ โดยมีความเชื่อว่า ถ้าเด็กเข้าใจเรื่องต่อไปนี้ก็จะเขียนเรียงความได้ การวัดกลไกทางภาพจะวัดในเรื่องต่อไปนี้

- 2.1 คำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำศัพท์ที่กำหนดไว้
- 2.2 ความหมายของสำนวน
- 2.3 คำศัพท์ที่ไม่เข้าพวก
- 2.4 คำศัพท์ที่มีความหมายตรงข้ามคำศัพท์ที่กำหนดให้
- 2.5 คำสำนวน ให้หาคำหรือสำนวนที่เหมาะสมกับข้อความที่กำหนดให้
- 2.6 หาคำที่เกี่ยวข้องกับคำที่กำหนดให้ให้มากที่สุด
- 2.7 หาความบกพร่องในด้านหลักภาษาหรือการใช้ภาษา
- 2.8 แก้ไขข้อความให้ถูกต้องและได้ความชัดเจน
- 2.9 หาข้อบกพร่องของการใช้ภาษาในลักษณะต่างๆ ดังนี้
 - 2.9.1 ใช้ความหมายผิด
 - 2.9.2 ใช้วรรคตอนผิด
 - 2.9.3 ใช้คำฟุ่มเฟือย
 - 2.9.4 ใช้สำนวนผิด
- 2.10 เปลี่ยนสำนวนโวหารให้เหมาะสมกับความหมาย

จรรยา ศรีพันธ์บุตร (2533, น.52-54) ได้กล่าวว่า เครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถในการเขียนเรียงความได้เที่ยงตรง ยุติธรรมและเป็นปรนัยมากที่สุด คือ แบบประเมินที่ต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับผู้เรียนนอกจากนี้ต้องมีเกณฑ์หรือหลักในการพิจารณาให้คะแนนดังนี้

1. เขียนถูกต้องตามรูปแบบ
2. เนื้อหาสมบูรณ์
3. ลำดับเรื่องดี สำนวนภาษาดี
4. เขียนตรงประเด็น ไม่ออกนอกเรื่อง
5. เสนอแนวคิดแปลกใหม่
6. เขียนบทสนทนาสนใจ

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2533, น.21 - 24) เสนอหลักการตรวจเรียงความที่ดี ต้องพิจารณาองค์ประกอบดังนี้

1. รูปประโยค
2. ความหมายของคำ
3. การเขียนข้อความ
4. การเชื่อมประโยค
5. แนวคิด
6. เนื้อหา
7. จินตนาการ หรือ โนภาพ
8. การลำดับเรื่อง
9. การใช้ภาษา

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2534, น.23 - 24) ให้หลักการในการพิจารณาว่าเรียงความจะดีหรือไม่ควรต้องใส่ใจประเด็นต่อไปนี้

1. เขียนเรียงความถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความคือ มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป
2. ความสมบูรณ์ถูกต้อง เนื้อหาสาระดี
3. เรียงลำดับดี อ่านเข้าใจง่าย
4. แจ่มแจ้งไม่ออกนอกเรื่องหรือนอกประเด็น
5. มีความคิดแปลกใหม่ ท่วงทำนองการเขียนดี มีการแสดงความคิดใหม่ๆ
6. สำนวนการเขียนดี
7. งานในรูปแบบ คือ มีย่อหน้าทุกครั้งเมื่อเปลี่ยนเรื่องใหม่ ย่อหน้าที่สำคัญที่สุดคือย่อหน้าที่เป็นคำนำและย่อหน้าที่เป็นคำถามลงท้าย
8. รู้จักเรื่องสรรข้อความในการเสนอเรื่องให้มีเนื้อหาสาระน่าอ่าน
9. เนื้อเรื่องถูกต้องสมบูรณ์ตามหลักวิชาการ
10. ท่วงทำนองการเขียนที่ดี คือ การเขียนเป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงความรู้ และความคิดเห็นอย่างอิสระ ไม่ลอกเลียนแบบคนอื่น ไม่อธิบายเรื่องที่คุณผู้อ่านรู้อยู่แล้ว

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, น.64 - 67) ได้กล่าวถึงการประเมินผลการเขียนเรียงความดังนี้

1. องค์ประกอบ
 - คะแนน 0 ไม่มีเนื้อเรื่อง
 - คะแนน 1 มีเนื้อเรื่อง แต่ขาดองค์ประกอบอื่น
 - คะแนน 2 มีองค์ประกอบครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป

2. เนื้อหา

คะแนน 0 เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด

คะแนน 1 เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด

คะแนน 2 เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุน

คะแนน 3 เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุน

คะแนน 4 เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน

3. ความคิดสร้างสรรค์

คะแนน 0 ไม่มีความคิดสร้างสรรค์

คะแนน 1 มีแนวคิดที่แปลกใหม่

คะแนน 2 มีแนวคิดที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม

คะแนน 3 การนำเสนอที่น่าสนใจ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม

คะแนน 4 การนำเสนออย่างน่าสนใจ สอดแทรกทัศนคติ ข้อคิด หรือข้อเสนอแนะทางปฏิบัติ

มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม

4. การใช้ภาษา

คะแนน 0 ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

คะแนน 1 ใช้ภาษาถูกต้อง

คะแนน 2 ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวยและสื่อความหมายชัดเจน

คะแนน 3 ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวยและสื่อความหมายชัดเจนและลำดับความไม่วกวน

คะแนน 4 ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจนและการลำดับความไม่วกวน

5. อักษรวิธี

คะแนน 0 สะกดคำ ใช้อักษรย่อและใช้สัญลักษณ์เครื่องหมายวรรคตอนผิดเกิน

13 แห่ง

คะแนน 1 สะกดคำ ใช้อักษรย่อและใช้สัญลักษณ์เครื่องหมายวรรคตอนผิดเกิน

10 -12 แห่ง

คะแนน 2 สะกดคำใช้อักษรย่อและใช้สัญลักษณ์เครื่องหมายวรรคตอนผิดเกิน
7 - 9 แห่ง

คะแนน 3 สะกดคำใช้อักษรย่อและใช้สัญลักษณ์เครื่องหมายวรรคตอนผิดเกิน
4 - 6 แห่ง

คะแนน 4 สะกดคำใช้อักษรย่อและใช้สัญลักษณ์เครื่องหมายวรรคตอนผิดเกิน
1 - 3 แห่ง

6. ความสะอาด

คะแนน 0 ตัวอักษรอ่านยาก หรือสกปรก

คะแนน 1 ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดและไม่เป็นระเบียบ

คะแนน 2 ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดและเป็นระเบียบ

การแปลความหมายของคะแนน

ร้อยละ 76 – 100 อยู่ในระดับดีมาก

ร้อยละ 51 – 75 อยู่ในระดับดี

ร้อยละ 26 – 50 อยู่ในระดับพอใช้

ร้อยละ 0 – 25 อยู่ในระดับต้องปรับปรุง

4. รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

ในเรื่อง รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผู้วิจัย ได้ให้รายละเอียดในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน และประโยชน์ของการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานไว้ ดังนี้

4.1 ความเป็นมาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน Creativity-Based Learning Model (วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์, 2558, น.23-37) ได้อธิบายไว้ดังนี้ รูปแบบการสอนนี้ได้ทำการวิจัยต่อยอดมาจาก Problem-Based Learning : PBL ซึ่งเป็นหนึ่งในแนวทางการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งได้ผลดีในหลายประเทศเป็นการสอนแบบ Active Learning คือ การจัดการสอนให้ผู้เรียนตื่นตัวในการค้นคว้าแทนที่จะรอรับการบรรยายแบบเดิม ซึ่งมักจะใช้ผสมผสานกับการสอนแบบดั้งเดิมคือการเลคเชอร์

การสอนแบบ PBL มีขั้นตอนโดยสรุปสั้นๆ ดังนี้ แบ่งกลุ่มผู้เรียนกลุ่มละประมาณ 6-10 คน ให้ค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาที่ผู้สอนจัดหามาให้ผู้เรียนจะได้ฝึกการวิเคราะห์และแก้ปัญหาฝึก

ความร่วมมือผู้เรียนจะได้รับความรู้ใหม่ ๆ จากการค้นคว้าผู้สอนจะลดบทบาทในการสอนมาเป็นผู้อำนวยการ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ผู้เรียนจะได้นำเสนอแนวคิด และแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ ส่วนการวัดผลนั้นจะแตกต่างจากการวัดผลแบบเดิมมาก ผู้สอนจะทำการวัดผลแบบค่อยเป็นค่อยไป ไม่ได้วัดผลจากการทำข้อสอบ เพื่อวัดว่าผู้เรียนรู้อะไรบ้าง แต่จะวัดผลออกมาหลายครั้งและหลายด้าน (Multidimensional Assessment) เช่น วัดการนำข้อมูลมาใช้อย่างมีเหตุผล วัดการนำเสนอผลงาน การทำงานเป็นร่วมมือและก็จะวัดหลายครั้ง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะในด้านที่ตนเองยังขาดไป ซึ่งผู้เรียนเองจะมีโอกาสพัฒนาตนเองในด้านทักษะต่างๆ และยังเก็บเกี่ยวความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า และทำโครงการในการวัดผลครั้งสุดท้าย ผู้สอนจะประเมินผลออกเป็นผลการเรียนที่ไม่ได้มีแค่เกรด แต่รายงานผลด้านอื่นๆ ด้วย และอาจจะให้กรรมการภายนอกเป็นผู้ประเมินผลในการสอบนำเสนอ ผลงานเพื่อจบการเรียนในวิชานั้นๆ PBL จึงเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับยุคสมัยที่ข้อมูลความรู้ ง่ายต่อการเข้าถึงอย่างทุกวันนี้ และได้มีการนำไปใช้อย่างกว้างขวางในโรงเรียนทั่วไป เพราะทำให้ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่างๆ แต่สิ่งที่ยังขาดหายไปในการเรียนแบบ PBL คือ ทักษะในเรื่องความคิด สร้างสรรค์ อาจจะเป็นเพราะวัฒนธรรมและสังคมบ้านเรา มักเน้นให้เด็กอยู่ในกฎระเบียบที่ต้องทำ อะไรเหมือนกันแต่ต่างตัว เข้าแถวเรียน และการสอบ ก็มุ่งเน้นให้นักเรียนทำข้อสอบชุดเดียวกันและ เลือกตอบคำตอบที่ถูกซึ่งมักจะมีคำตอบเดียว ความชินในเรื่องที่ทุกคนต้องตอบข้อเดียวกันทำให้นักเรียนของเราจึงคุ้นเคยกับความเหมือนและขาดทักษะในเรื่องความคิดสร้างสรรค์เพราะความคิด สร้างสรรค์เกิดจากความแตกต่างจากการวิจัยเมื่อผู้เรียนของเราเรียนด้วย PBL ความคิดสร้างสรรค์ ก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันน้อยมาก จึงได้มีการนำเอาทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เข้ามา ใช้ร่วมกับ PBL เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนใหม่ที่น่าจะเหมาะกับการเรียนการสอนในประเทศไทย งานวิจัยที่มีสามขั้นตอน

ขั้นแรก เพื่อจะหาว่ามีกระบวนการ (Process) และบรรยากาศ (Context)

อะไรบ้างที่จะช่วยให้ผู้เรียนนอกจากจะมีทักษะต่าง ๆ เช่นเดียวกับ PBL แล้วยังมีทักษะในการคิด สร้างสรรค์อีกด้วย

ขั้นที่สอง ทดลองใช้กระบวนการนี้ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อวัดผลความแตกต่าง

ขั้นตอนที่สาม นำไปใช้ทั่วไปหลายวิชาเพื่อวัดประสิทธิภาพจากการทำการทดลอง สอน ด้วยกระบวนการ CBL ผลเป็นที่น่าพอใจผู้เรียนนอกจากสนุกกับการเรียน ได้ความรู้และเป็น ความรู้ที่นำไปใช้อธิบายปรากฏการณ์หรือแก้ปัญหารอบ ๆ ตัวได้จริงแล้ว ยังได้พัฒนาทักษะใน ศตวรรษที่ 21

รูปแบบการสอนนี้เป็นทักษะแห่งอนาคตหรือ “21st Century Skills” เป็นทักษะที่ถูกพัฒนามาจากผู้สอนจะมีกำหนดการสอนที่ชัดเจนตั้งแต่บทที่ 1 ไปเรื่อยๆ จนจบเนื้อหาในหลักสูตร

นั้น ๆ ลักษณะการสอนแยกออกเป็นวิชาอย่างชัดเจนแต่ใน CBL ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้บรรยายเนื้อหาต่าง ๆ อย่างละเอียดมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ แปรจาก Lecturer มาเป็น Facilitator การสอนตามแนวทาง CBL ได้

4.2 แนวคิดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning: CBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นรูปแบบการสอนที่ยังไม่มีการวิจัยอย่างแพร่หลายและยังไม่มีนักวิชาการเขียนตำราเอกสารไว้อย่างชัดเจน ซึ่งวิธียะ ฤาชัยพาณิชย์ ได้เสนอรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์ไว้ สามารถสรุปได้ ดังนี้

วิธียะ ฤาชัยพาณิชย์ (2557ข, น.71) ได้กล่าวว่า รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based Learning: CBL) เป็นหนึ่งในวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งพัฒนามาจาก Problem-based Learning: PBL หรือการใช้ปัญหาเป็นฐาน และแนวทางพัฒนาความคิดแนวขนาน (Parallel Thinking) ของเอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน ที่เป็นหนึ่งในแนวทางการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งใช้ได้ผลดีในหลายประเทศ เป็นการสอนแบบ Active learning คือการจัดการสอนให้ผู้เรียนตื่นตัวในการค้นคว้า ครูผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้บรรยายเนื้อหาอย่างละเอียด มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เปลี่ยนแปรจาก lecturer มาเป็น facilitator นักเรียนก็จะได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ทักษะการเรียนรู้ และที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะในการคิดสร้างสรรค์ เป็นวิธีสอนที่คำนึงถึงกระบวนการเรียนรู้ รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานประกอบด้วย กระบวนการ (Process) บรรยากาศ (Context) และบทบาทของผู้เรียน ดังนี้

1. กระบวนการ (Process) ในบทบาทผู้สอน

1.1 สร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้วยสื่อลัทธิมีเดีย ช่วยให้ผู้เรียนคิดค้นต่อไป ฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานกลุ่ม

1.2 ครูให้คำแนะนำ/คำปรึกษา กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดมากกว่าการบอกความรู้ และช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการแสวงหาแหล่งข้อมูล การศึกษาข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียน

1.3 การฝึกฝนการตั้งปัญหาและแก้ปัญหารายบุคคล ครูควรเลือกปัญหาที่ตรงกับ ความสนใจของผู้เรียน

1.4 ครูให้ผู้เรียนฝึกการนำเสนอและวิจารณ์แบบสร้างสรรค์

1.5 การประเมินสัมฤทธิ์ผลในการเรียนด้วยการประเมินที่สร้างสรรค์

2. บรรยากาศ (Context) ในบทบาทผู้สอน

2.1 ครูควรสอนน้อย ให้เด็กค้นคว้า พุดคุยและนำเสนอ ตอบคำถามด้วยคำถาม

2.2 ครูจะหลีกเลี่ยงการใช้คำพูดการตัดสินแบบเด็ดขาด เช่น ถูกต้อง ผิด ควร สนับสนุนความคิด

2.3 ใช้เรื่องที่ได้กสนใจเป็นเนื้อหา นำ ช่วงเวลาเรียนควรยาวกว่า 90 นาที

2.4 เน้นให้เด็กสนใจพัฒนาการตนเอง สัมผัสและร่วมมือแทนการสั่งการ ควรรับ ฟังและให้กำลังใจเด็กเป็นสำคัญ

2.5 ครูสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกด้านความคิดเห็น และ แสดงออกการกระทำที่เหมาะสม

3. บทบาทของผู้เรียน

3.1 ค้นคว้าแสวงหาความรู้ ฝึกฝนวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ลงมือปฏิบัติจริง

3.2 กระตือรือร้นในการเรียนรู้ กล้าแสดงออก กล้านำเสนอความคิดอย่าง สร้างสรรค์

3.3 มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันและผู้สอน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ยอมรับ ความคิดเห็นจากผู้อื่น ฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

4.3 ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (2557ข, น.39) การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบ สร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning) ในทางการปฏิบัติ จะประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความสนใจ คือ ผู้สอนจะกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยใช้สื่อ รูปแบบต่างๆ ได้แก่ รูปภาพ คลิปวิดีโอ ข่าว เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน สิ่งของ และเกมเพื่อกระตุ้น ความคิดของผู้เรียนเกิดความอยากเรียน อยากรู้ อยากค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ คือ ผู้เรียนจะช่วยกันตั้งปัญหาที่ ตนเองสงสัยจากสื่อที่ผู้สอนนำเสนอ เมื่อผู้เรียนพบปัญหาที่สงสัยแล้วจึงทำการแบ่งกลุ่มตามความ สนใจจำนวนกลุ่มนั้นจะตั้งขึ้นตามจำนวนปัญหาที่เกิดขึ้นในเนื้อหาที่เรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นค้นคว้าและคิด คือ ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดและค้นคว้าหาคำตอบ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้สอนจะเดินให้คำปรึกษาเวลาที่ผู้เรียนมีปัญหาตามกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นนำเสนอผลงาน คือ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอชิ้นงานสิ่งที่ได้ไปค้นคว้ามา ชั้นเรียน ซึ่งชิ้นงานที่นำเสนอจะมีรูปแบบที่หลากหลาย ตามความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล คือ ผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้โดยประเมินจากการ ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจากการทำงานกลุ่ม และชิ้นงาน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบ สร้างสรรค์เป็นฐาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ ขั้นที่ 2 ตั้งปัญหาและ

แบ่งกลุ่มตามความสนใจ ชั้นที่ 3 ค้นคว้าและคิด ชั้นที่ 4 นำเสนอผลงาน และชั้นที่ 5 ประเมินผล ซึ่งวิธีสอนนี้เป็นหนึ่งในวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning คือ การจัดการสอนให้ผู้เรียนตื่นตัวในการค้นคว้าที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงกระบวนการเรียนรู้ บรรยากาศ และบทบาทของผู้เรียน

4.4 ประโยชน์ของการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

การเรียนการสอนรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมุ่งเน้นในเรื่องของทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนคิดได้อย่างหลากหลาย สามารถในการเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกันได้อย่างมีจินตนาการ ทำให้เด็กกล้าคิดและกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่า รูปแบบการสอนนี้ยังเป็นทฤษฎีใหม่ เอกสารยังไม่แพร่หลาย จึงปรากฏเฉพาะเอกสารของผู้พัฒนารูปแบบการสอนและผู้ที่น่ารูปแบบการสอนนี้ไปใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

วริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (2557ก, น.73) กล่าวว่า การเรียนการสอนโดยระบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่ออนาคต เพื่อเตรียมตัวก้าวสู่สายงานอาชีพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีทักษะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

- 1) ทักษะด้านการวิเคราะห์
- 2) ทักษะด้านการค้นคว้าหาความรู้
- 3) ทักษะด้านการสื่อสาร
- 4) ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์

มงคล เรียงณรงค์ (2558, น.172) จากการศึกษาวิจัยได้พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ ทักษะในการนำเสนองาน ทักษะในการบริหารเวลา และทักษะในการทำงานกลุ่ม

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ ทักษะในการคิด ทักษะในการนำเสนอ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม และทักษะในการบริหารเวลา ทักษะต่างๆเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันและมีความสำคัญต่อผู้เรียนในการศึกษาเป็นอย่างมากในศตวรรษที่ 21

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เนื่องจากรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เป็นทฤษฎีใหม่ งานวิจัยที่พบส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยในชั้นเรียนเพียงเท่านั้น และจากการศึกษาค้นคว้าไม่พบว่ามีการวิจัยที่นำรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานมา

ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความ แต่พบว่างานวิจัยที่มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานในสาระที่5 วรรณคดีและวรรณกรรม และกลุ่มสาระวิชาอื่นๆ ที่มีเพียง 3 เล่ม ซึ่งงานวิจัยที่พบสามารถสรุป ข้อมูลได้ ดังนี้

มงคล เรียงณรงค์ (2557) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ส21103 สังคมศึกษา2 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ให้นักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป และ 2) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ให้นักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 4 โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 30 คน ใช้เวลาดทดลอง 10 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน นักเรียนร้อยละ 83.33 ผ่านเกณฑ์ และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 78.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน นักเรียนร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.50

เกษมะณี ลาปะ (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาสังคมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และ 2) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ส 21103 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับผังกราฟิก ให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีคะแนนความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 70 ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนกุ่มแก้ววิทยาคาร จำนวน 24 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนร้อยละ 79.17 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ คิดเป็น ร้อยละ 79.17 ขึ้นไป และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนร้อยละ 83.33 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 73.75 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ชลธิชา นานา ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/6 โรงเรียนบางปะกอก

วิยาคม ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วรรณคดีไทยที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ ศึกษาความคิดเห็นของ
นักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็น
ฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
ข้างต้น เป็นการนำวิธีการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานไปใช้ในการเรียนการ
สอนในสาระวรรณคดีและวรรณกรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาอื่นๆ แม้จะไม่ได้เกี่ยวกับสาระ
การเขียน เนื่องจากรูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน เป็นรูปแบบการสอนใหม่จึงทำให้
งานวิจัยในประเทศที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียน
เรียงความ ยังไม่ปรากฏผู้วิจัย แต่ผู้วิจัยคาดว่าจะสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ เพราะผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบ
สร้างสรรค์เป็นฐานสามารถช่วยพัฒนาความสามารถทางการเขียนเรียงความ ซึ่งเหมาะสมที่จะนำมา
จัดกิจกรรมการเขียนเรียงความเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาให้สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ผลการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนนักเรียน 1,089 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาภาพระจาดทอง อุดมภ์ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 32 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ศึกษา มี 2 ชนิดดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาสอน ทั้งหมด 10 ชั่วโมง

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเรียงความ จำนวน 2 ฉบับ เป็นแบบทดสอบ ก่อนเรียน 1ฉบับ จำนวน 1 ข้อ และแบบทดสอบหลังเรียน 1 ฉบับ จำนวน 1 ข้อ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 การสร้างแผนจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกี่ยวกับคำอธิบายรายวิชา สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด หน่วยการจัดการเรียนรู้

3.1.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาสอนทั้งหมด 10 ชั่วโมง และส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีดังนี้

- 1) สาระสำคัญ
- 2) สาระการเรียนรู้
- 3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) กิจกรรมการเรียนรู้
- 5) สื่อ
- 6) การวัดประเมินผล

3.1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระตรวจสอบรูปแบบและเนื้อหา ตลอดจนขอคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.102 -103) โดยใช้เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90

3.1.5 จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2 แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

การสร้างแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนและหลังเรียน มีแนวทางการสร้างดังนี้

3.2.1 ศึกษาทฤษฎีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

3.2.2 สร้างแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความแบบอัตนัย จำนวน 1 ชุด เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

3.2.3 นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระตรวจสอบรูปแบบและเนื้อหา ตลอดจนขอคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.2.4 นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC1) ได้ค่าเท่ากับ 1.0

3.2.5 นำเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับประเด็นและรายละเอียดในการวัดความสามารถ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC) ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.95

3.2.6 นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จากโรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปลัมภ์ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน เพื่อหาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ได้ค่าความยากง่ายก่อนเรียน 0.53 หลังเรียน 0.54 และค่าอำนาจจำแนกก่อนเรียน 0.60 หลังเรียน 0.54

3.2.7 นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร (Alha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความเท่ากับ 0.88

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองดังนี้

4.1 ให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียน จำนวน 1 ข้อ

4.2 ดำเนินการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาสอนทั้งหมด 10 ชั่วโมง

4.3 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียน จำนวน 1 ข้อ

4.4 นำคะแนนที่ได้จากการวัดก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าเฉลี่ย

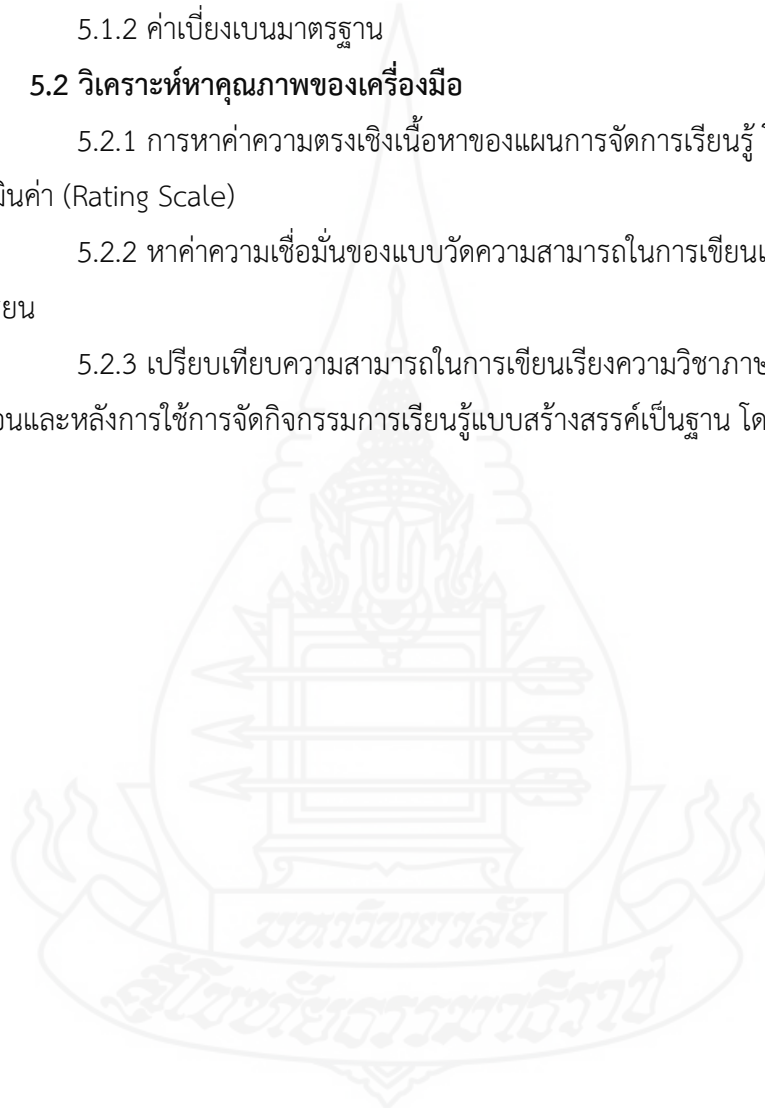
5.1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

5.2.1 การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

5.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนและหลังเรียน

5.2.3 เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยการทดสอบค่าที่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอ ดังนี้

N แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X} แทน	คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบวัดความสามารถ
S.D แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t ใน dependent

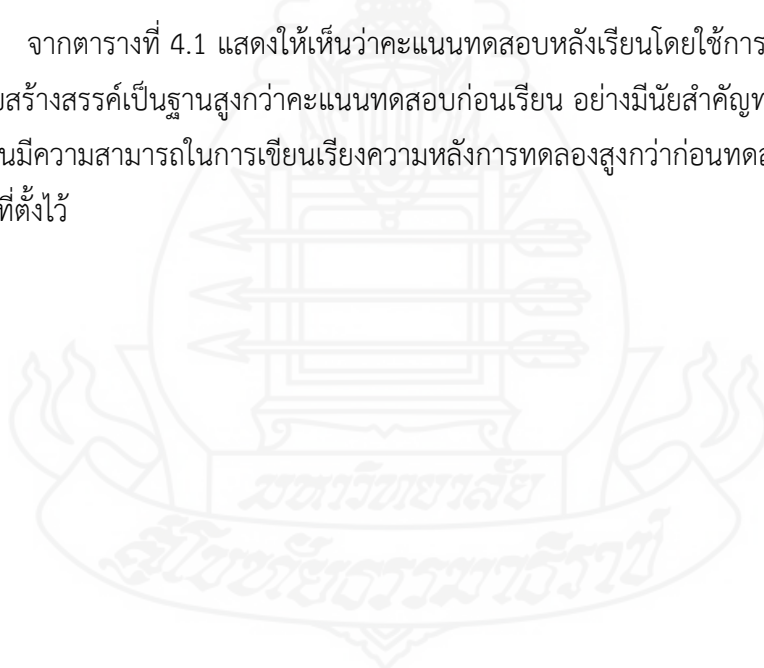
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนระหว่างก่อน และหลังการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากการทดสอบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน มาเปรียบเทียบเสนอเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 4.1 การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่างก่อนและหลังการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยใช้ t-test Dependent Samples

ช่องของการวัด	จำนวนคน (N)	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละของ คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ทดสอบ (t-test)
ก่อนการ ทดลอง	32	27	20.50	39.57	1.680	43..348**
หลังการ ทดลอง	32	27	20.50	78.70	1.849	

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนโดยการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยนักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการ
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนนักเรียน 1,089 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมหาภาพระจาดทองอุปถัมภ์ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 32 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาสอนทั้งหมด 10 ชั่วโมง

1.3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเรียงความ จำนวน 2 ฉบับ เป็นแบบทดสอบ ก่อนเรียน 1 ฉบับ จำนวน 1 ข้อ และแบบทดสอบหลังเรียน 1 ฉบับ จำนวน 1 ข้อ

1.4 การรวบรวมข้อมูล

1.4.1 ให้นักเรียนทำการทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนเรียนจำนวน 1 ข้อ

1.4.2 ดำเนินการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาสอนทั้งหมด 10 ชั่วโมง

1.4.3 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนจำนวน 1 ข้อ

1.4.4 นำคะแนนที่ได้จากการวัดก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

1.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานหลังเรียนเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

2. อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ผลการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ผู้ศึกษาได้ อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

การศึกษาที่พบว่าความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาเอกสารตำราเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน โดยผ่านกระบวนการขั้นตอนการจัดทำอย่างเป็นระบบ ผ่านการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ รวมทั้งผ่านการตรวจสอบและประเมินความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองเพื่อปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ก่อนทดลองใช้จริง กิจกรรมการเรียนการสอนได้มีการสอดแทรกเทคนิคที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลินและสนุกสนานในการเรียนนอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าและคิดนำเสนอผลงานรวมถึงประเมินผล เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความได้เป็นอย่างดี กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีความเข้าใจในองค์ความรู้ที่ตนเองได้สร้างขึ้นจากการลงมือปฏิบัติจริงในกระบวนการทำงานกลุ่ม ส่งผลให้ความสามารถในการเขียนเรียงความสูงขึ้น ดังที่ วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (2557ข, น.4) กล่าวว่า ผลการวิจัยเรื่องการสอนแบบคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

พบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ ทักษะในการคิด ทักษะในการนำเสนอ ทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม และทักษะในการบริหารเวลา ทักษะเหล่านี้จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนย่อมสูงขึ้น สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552ค) เรื่องแนวทางการจัดการศึกษาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวทางการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม แบบร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย ฝึกการทำงานที่ใกล้เคียงกับชีวิต ตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียน จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานพัฒนาขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล เรียงณรงค์ (2558) ที่วิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ส21103 สังคมศึกษา2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้ใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน นักเรียนร้อยละ 83.33 ผ่านเกณฑ์ และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 78.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้ใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานนักเรียนร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ และมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมถึงงานวิจัยของ เกษมะณี ลาปะ (2559) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับผังกราฟิกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ส 21103 สังคมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนร้อยละ 83.33 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 73.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมถึงงานวิจัยของ ชลธิชา นานา (2560) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ด้วยเหตุนี้การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ด้วยขั้นตอนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตั้งแต่ขั้นกระตุ้นความสนใจขั้นตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ ขั้นค้นคว้าและคิด ขั้นนำเสนอผลงาน และขั้นประเมินผลเป็นการจัดกิจกรรมทุกขั้นตอนสอดคล้องและสัมพันธ์กันโดยยึดวิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งยังฝึกให้ผู้เรียนได้คิดค้นคว้าแสวงหาข้อมูลด้วยการลงมือปฏิบัติจริงและสร้างสรรค์ผลงานด้วยกระบวนการกลุ่มจึงสามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของผู้เรียนได้

3. ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ด้านการเขียน เรื่องการเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ผู้สอนควรจัดหาสื่อในชั้นตอนที่ 1 ให้เหมาะสม เพื่อกระตุ้นความสนใจแก่ผู้เรียนโดยเน้นหาสื่อที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ผู้เรียนกำลังจะเรียนโดยสื่อที่ดีควรมีองค์ประกอบสื่อและเนื้อหาสื่อที่เหมาะสม และสัมพันธ์กับระดับชั้นที่สำคัญต้องมีความสวยงามเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

3.1.2 ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และรู้จักตั้งประเด็นปัญหาโดยใช้คำถามหรือยกตัวอย่าง สถานการณ์ปัญหาต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

3.1.3 ผู้สอนไม่ควรใช้เวลาในแต่ละชั้นตอนมากเกินไป เพื่อให้ผู้เรียนได้มีระยะเวลาในการค้นคว้าและทำกิจกรรมกลุ่มในชั้นตอนที่ 3 โดยผู้สอนต้องทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จัดกิจกรรมแบบกลุ่มย่อย เน้นการอธิบายตามกลุ่มย่อยๆ หรือแบบรายบุคคล เพื่อให้ให้นักเรียนได้นำเสนอข้อมูลจากการค้นคว้าด้วยตนเองอีกทั้งผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นคว้า พูดคุย และมีปฏิสัมพันธ์เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มอย่างเต็มที่

3.1.4 ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนคิดนอกกรอบและหลากหลายตามความสนใจของนักเรียนในการสร้างสรรค์และนำเสนอผลงาน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานในรายวิชาภาษาไทย ที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552ก). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552ข). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552ข). *รายงานการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี คอมมิวนิเคชั่น.
- เกษมณี ลาปะ. (2559). *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ส 21103 สังคมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.*
- จันตรี คุปตะวาทีน. (2554). *กลวิธีเพื่อการเรียนการสอนการเขียนระดับประถมศึกษา. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทย. หน่วยที่ 6 – 10 หน้า 8-1-8-79 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.*
- จูไรต์น์ ลักษณะศิริ และคณะ. (2548). *ภาษากับการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: พีเพรส.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2533). *กิจกรรมการสอนเรียงความ*. สารพัฒนาหลักสูตร, 33(96), 21-24.
- ชลธิชา นานา. (2560). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.*
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2541). *การเขียนเรียงความ. ใน เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2543). *ทักษะการเขียนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2542). *การสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- บุญชุม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ผจงวาด พูลแก้ว. (2551). *การเขียนเรียงความ จดหมาย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- มงคล เรียงณรงค์. (2558). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ส 21103 สังคมศึกษา 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2540). การพัฒนาทักษะการเขียนระดับประถมศึกษา (2). ใน เอกสารการสอน ชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย). หน่วยที่ 9-10 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์. (2557ก). เปลี่ยนการศึกษาไทยสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- _____. (2557ข). คู่มือออกแบบการสอนในศตวรรษที่ 21. ใน เอกสารประกอบการอบรมการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน.
- _____. (2558). การสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน. นวัตกรรมการเรียนรู้ 1, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม): 23-37.
- สุจริต เพียรชอบ, สายใจ อินทร์มพรรย์. (2536). วิธีการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ : เรียนความ ย่อความและสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2-4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2532). กิจกรรมการเขียนเรียงความระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจสอบแผนแผนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. ชื่อ นางสาวพัชรี สุนทรพะลิน
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดพุทธปรางค์ปราโมทย์
วุฒิการศึกษา คบ. เอกภาษาไทย วิทยาลัยครูจันทระเกษม
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการพิเศษ
ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา รายวิชาภาษาไทย 25 ปี
2. ชื่อ นางสาวอารีย์ สุขมาก
สถานที่ทำงาน โรงเรียนคลองสำโรง
วุฒิการศึกษา ศษ.บ.พัฒนาชุมชน
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการพิเศษ
ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา รายวิชาภาษาไทย 20 ปี
3. ชื่อ นางคลอพร ราชิตี
สถานที่ทำงาน โรงเรียนนวมราชานุสรณ์
วุฒิการศึกษา ค.ม.สาขาวรรณคดีเปรียบเทียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการพิเศษ
ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย 20 ปี

ภาคผนวก ข

หนังสือสำเนาขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๒๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๓ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวพัชรี สุนทรพะลิน
สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวยุวดี นุดกลาง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านแผนการจัดการเรียนรู้และแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วยสำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๙๘-๒๕๐-๗๔๓๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๒๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอบางเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๓ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวอารีย์ สุขมาก
สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวยุวดี นุดกลาง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอก ภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมา ด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านแผนการจัดการเรียนรู้และแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๔๘-๒๕๐-๗๔๓๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (ป)/๒๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๓ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางคลอพร ราชิตี

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวยุวดี นุดกลาง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านแผนการจัดการเรียนรู้และแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วยสำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๙๘-๒๕๐-๗๔๓๔

ภาคผนวก ค

แผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101

ภาคการเรียนที่ 2 ปี 2562

เรื่อง การวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความเป็นการกำหนดประเด็นนำเสนอตามลำดับเรื่องโดยให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องและส่วนอื่นๆการลำดับความการวางโครงเรื่องที่ดีย่อมเป็นประโยชน์แก่ผู้เขียนและผู้อ่านที่จะช่วยให้เข้าใจได้ตลอดเรื่อง

2. สาระการเรียนรู้

การวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถเขียนโครงเรื่องของการเขียนเรียงความได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนดูตัวอย่างหน้าปกนิทาน ในโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint

2. นักเรียนและครูสนทนากันในประเด็นที่นำเสนอ

2.1 เมื่อนักเรียนได้ดูหน้าปกนิทานเรื่องต่างๆ นักเรียนคิดว่าการเขียนนิทาน1 เรื่องต้องอาศัยองค์ประกอบอะไรบ้าง

2.2 ในหน้าปกกล่าวถึงสิ่งใดบ้าง

2.3 ให้นักเรียนการเลือกใช้คำ โทนีสี การแสดงอารมณ์ของตัวละครในหน้าปกว่าเป็นอย่างไรบ้าง

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

3. ครูนำภาพโครงสร้างบ้านมาให้ให้นักเรียนดู แล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพด้วยการร่วมกันตั้งแนวคำถาม ดังต่อไปนี้

3.1 เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร

3.2 มีอะไรในภาพบ้าง

3.3 ดูแล้วนักเรียนคิดว่ามีคำถามอะไรที่เกี่ยวข้องกับภาพ

3.4 นักเรียนมีความรู้สึกรู้สึกอย่างไรต่อภาพนี้

3.5 นักเรียนคิดว่าบ้านหนึ่งหลังกว่าจะสร้างจนสำเร็จต้องเริ่มต้นจากการทำสิ่งใด

4. นักเรียนศึกษาการวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ จากใบความรู้ที่ครูแจกให้

5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คนเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม การวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ และตั้งคำถามเกี่ยวกับการวางโครงเรื่องเขียนเรียงความ ลงในใบกิจกรรมที่ 1.1

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบเขียนคำถามจากใบกิจกรรมที่ 1.1 โดยให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่มแล้วผลัดกันอธิบายคำตอบจากการอ่านใบความรู้เรื่องการวางโครงเรื่องการเขียนเรียงความ

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนโครงเรื่องการเขียนเรียงความ ตามหัวข้อที่กำหนดให้ ลงในใบกิจกรรมที่ 1.2

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อนำเสนอผลงานการเขียนโครงเรื่องการเขียนเรียงความ จากใบกิจกรรมที่ 1.2

9. นักเรียนนำเสนอผลงานโดยที่ครูไม่ซักถามหรือแสดงความคิดเห็นในขณะที่ผู้ครูกอຍ กระตุ้นให้เพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็นและซักถามกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอโดยการสุ่มถามเป็นรายบุคคล จากนั้นเก็บรวบรวมใบกิจกรรมส่งครู

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

10. นักเรียนร่วมกันพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ จากการทำใบกิจกรรมที่ 1.1 และใบกิจกรรมที่ 1.2

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint

2. รูป โครงสร้างบ้าน

3. ใบความรู้เรื่อง การวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ

4. หนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5. ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

ตรวจผลงานในใบกิจกรรม

2. เครื่องมือวัดผล

แบบประเมินการวางโครงเรื่องการเขียนเรียงความ

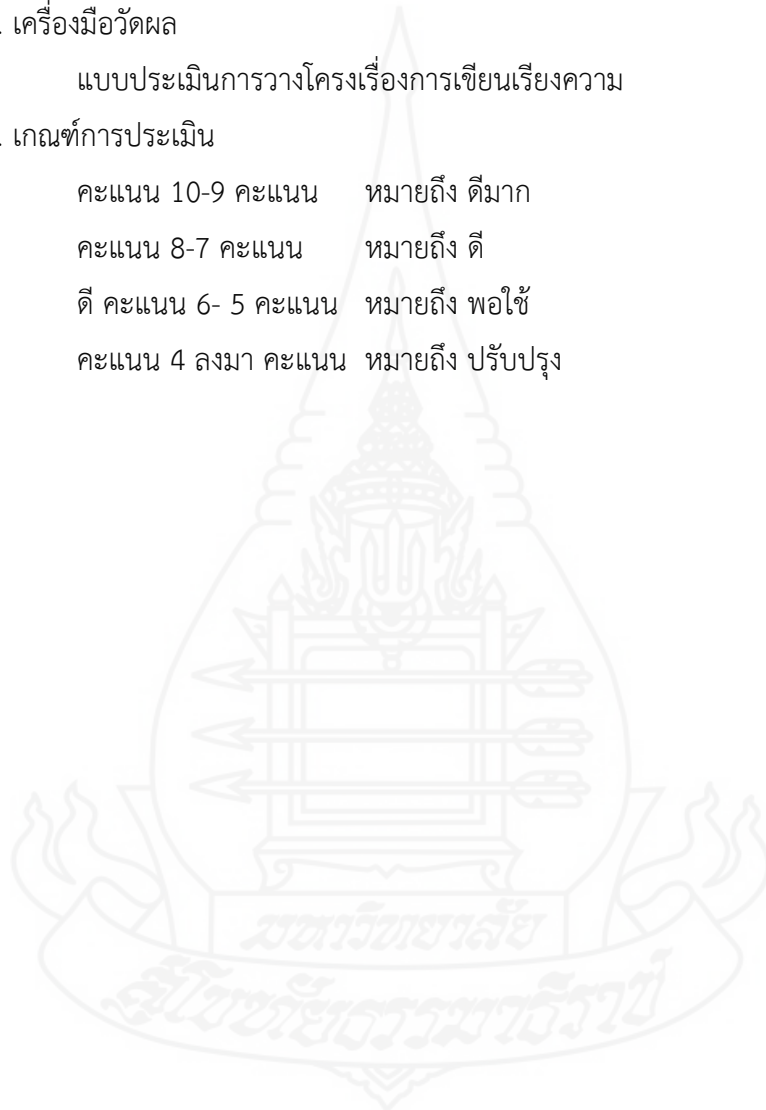
3. เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 10-9 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 8-7 คะแนน หมายถึง ดี

ดี คะแนน 6- 5 คะแนน หมายถึง พอใช้

คะแนน 4 ลงมา คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ใบกิจกรรมที่ 1.1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามใบความรู้เรื่องการวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ

1. _____

2. _____

3. _____

ใบกิจกรรมที่ 1.2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโครงเรื่องเรียงความเรื่อง “บ้าน” ตามองค์ประกอบของเรียงความ

คำนำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อเรื่อง

.....

.....

.....

ย่อหน้าที่ 1

.....

.....

.....

.....

ย่อหน้าที่ 2

.....

.....

.....

.....

ย่อหน้าที่ 3

.....

.....

.....

.....

สรุป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้

เรื่อง การวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ

การวางโครงเรื่อง

1. ความหมายของการวางโครงเรื่อง

การเรียงเขียนเรียงความขั้นแรก คือ การกำหนดหัวข้อเรื่องหรือการวางโครงเรื่อง ซึ่งหมายถึงการกำหนดเค้าโครงเนื้อหาอย่างคร่าวๆ ว่าเราจะเขียนอะไรบ้าง ซึ่งเราอาจกำหนดเป็นคำวลี ประโยคสั้นสั้นหรือข้อความและโครงเรื่องนี้เป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง

2. หลักการวางโครงเรื่อง

โครงเรื่องเป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง ซึ่งจะต้องดำเนินการติดต่อและสัมพันธ์กัน ลำดับชั้นในการกำหนดโครงเรื่องควรกำหนดกว้างๆ เป็นคำหรือวลีไว้ก่อนดังตัวอย่าง

1) เรื่องเกี่ยวกับสถานที่เช่น โรงเรียน อนุเสารีย์ วัด ฯลฯ ควรมีหัวข้อข้อตามลำดับดังนี้

- ก. ประวัติ
- ข. ที่ตั้ง
- ค. ลักษณะ
- ง. ความสำคัญ

2) เรื่องเกี่ยวกับบุคคล เช่น พระมหากษัตริย์ กวี วีรบุรุษบุคคลสำคัญ ฯลฯ ควรมีหัวข้อข้อตามลำดับดังนี้

- ก. กำเนิด
- ข. การศึกษา
- ค. งาน-ผลงานทั่วไป
- ง. งานเด่น งานสำคัญ
- จ. เกียรติคุณ

3) เรื่องเกี่ยวกับคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ ความเพียร ความสามัคคี ฯลฯ ควรมีหัวข้อข้อตามลำดับดังนี้

- ก. ความหมาย
- ข. การปฏิบัติ
- ค. ประโยชน์
- ง. อุทาหรณ์

4) เรื่องเกี่ยวกับ นิทาน นิยาย เรื่องเล่า ควรมีหัวข้อตามลำดับดังนี้

- ก. ที่มา
- ข. เวลาและสถานที่
- ค. เนื้อเรื่อง
- ง. คติธรรม

5) เรื่องเบ็ดเตล็ด เช่น เรื่องชีวิตความเป็นอยู่ รูปร่างลักษณะของมนุษย์ งานรื่นเริง กิจกรรม ประเพณี พิธีการต่างๆ งานเขียนประเภทนี้แล้วแต่ว่าผู้เขียนจะคิดและลำดับความขึ้นเองแต่ต้องยึดหลักสำคัญคือ

- ก. ต้องเขียนให้ชัดเจนผู้อ่านจะได้เข้าใจหรือเห็นเหตุการณ์ตามไปด้วย
- ข. ต้องรู้จักหยิบยกเอาสิ่งที่เด่นและน่าสังเกตมากกล่าว
- ค. พยายามเลือกสรรคำมาใช้ให้คำเหล่านั้นแสดงความหมายเด่นชัด

เกณฑ์การประเมินการวางโครงเรื่องการเขียนเรียงความ

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	ดี(3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
ความถูกต้องของงาน	เขียนเนื้อหาได้กระชับ ใจความครบถ้วน สมบูรณ์ทุกประเด็น	เขียนเนื้อหาได้กระชับ ใจความเกือบครบถ้วน ผิด 1-2 ประเด็น	เขียนเนื้อหาได้ไม่ กระชับใจความและไม่ ครบถ้วนผิดมากกว่า 2 ประเด็นในหัวข้อที่ ศึกษาวิเคราะห์
การใช้ภาษา	มีการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาถูกต้อง อ่านเข้าใจง่ายและ สะกดคำถูกต้องทุกคำ	มีการใช้ถ้อยคำสำนวน ภาษาถูกต้องอ่าน เข้าใจง่าย สะกดคำผิด 1-2 คำ	มีการใช้ถ้อยคำภาษา ถูกต้อง แต่อ่านวกวน และสะกดคำผิด มากกว่า 2 คำขึ้นไป
ความคิดสร้างสรรค์		ออกแบบชิ้นงานได้ดี มีความแตกต่างจาก กลุ่มอื่นๆ มีความคิด สร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ สามารถใช้เป็นต้นแบบ ได้	ออกแบบชิ้นงานได้ เหมือนกับกลุ่มอื่นๆ ขาดความคิด สร้างสรรค์
อักขรวิธี		สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 1-3 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 4 แห่ง ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101

เรื่อง การเขียนคำนำในการเขียนเรียงความ

ครูผู้สอน นางสาวยุวดี นุตกลาง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาคการเรียนที่ 2 ปี 2562

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

คำนำเป็นเนื้อความส่วนที่เป็นการเปิดเรื่องอาจเป็นการอธิบายความหมายของเรื่องกล่าวถึงความสำคัญและขอบเขตของเรื่องที่จะเขียนหรือข้อความที่ก่อให้เกิดความสนใจ ต้องการอ่านเนื้อเรื่องให้มากที่สุด

2. สาระการเรียนรู้

การเขียนคำนำในการเขียนเรียงความ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถเขียนคำนำในการเขียนเรียงความได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนดู คำคม ในโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint

2. นักเรียนและผู้สอนสนทนากันในประเด็นที่นำเสนอ

2.1 เมื่อนักเรียนได้ดูและอ่านคำคม แล้วนักเรียนคิดว่าคำคมเหล่านั้นกระตุ้นให้ผู้อ่าน

เป็นอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

3. นักเรียนดูตัวอย่างการเขียนคำนำ ในโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint

4. นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนคำนำในการเขียนเรียงความ ตัวอย่างการเขียนคำนำ จากใบความรู้ที่ครูแจกให้

5. ผู้สอนให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คนเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม การเขียนคำนำในการเขียนเรียงความ และตั้งคำถามเกี่ยวกับการขยายโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ ลงในใบกิจกรรมที่ 1.3

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบเขียนคำถามจากใบกิจกรรมที่ 1.3 โดยให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม แล้วผลัดกันอธิบายคำตอบจากการอ่านใบความรู้เรื่องการเขียนคำนำเรื่องการเขียนเรียงความ

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนคำนำของเรียงความลงในใบกิจกรรมที่ 1.4

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อนำเสนอผลงานการเขียนคำนำ จากใบกิจกรรมที่ 1.4

9. นักเรียนนำเสนอผลงานโดยที่ครูไม่ซักถามหรือแสดงความคิดเห็นในขณะเดียวกันครูคอยกระตุ้นให้เพื่อร่วมชั้นแสดงความคิดเห็นและซักถามกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอโดยการสุ่มถามเป็นรายบุคคล จากนั้นเก็บรวบรวมใบกิจกรรมส่งครู

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

10. นักเรียนร่วมกันพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเขียนคำนำและประเมินผลจากใบกิจกรรม

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint
2. ใบความรู้เรื่อง การเขียนคำนำในการเขียนเรียงความ
3. หนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล
ตรวจผลงานในใบกิจกรรม
2. เครื่องมือวัดผล
แบบประเมินการเขียนคำนำในการเขียนเรียงความ
3. เกณฑ์การประเมิน
คะแนน 10-9 คะแนน หมายถึง ดีมาก
คะแนน 8-7 คะแนน หมายถึง
ดี คะแนน 6- 5 คะแนน หมายถึง พอใช้
คะแนน 4 ลงมา คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ใบกิจกรรมที่ 1.3

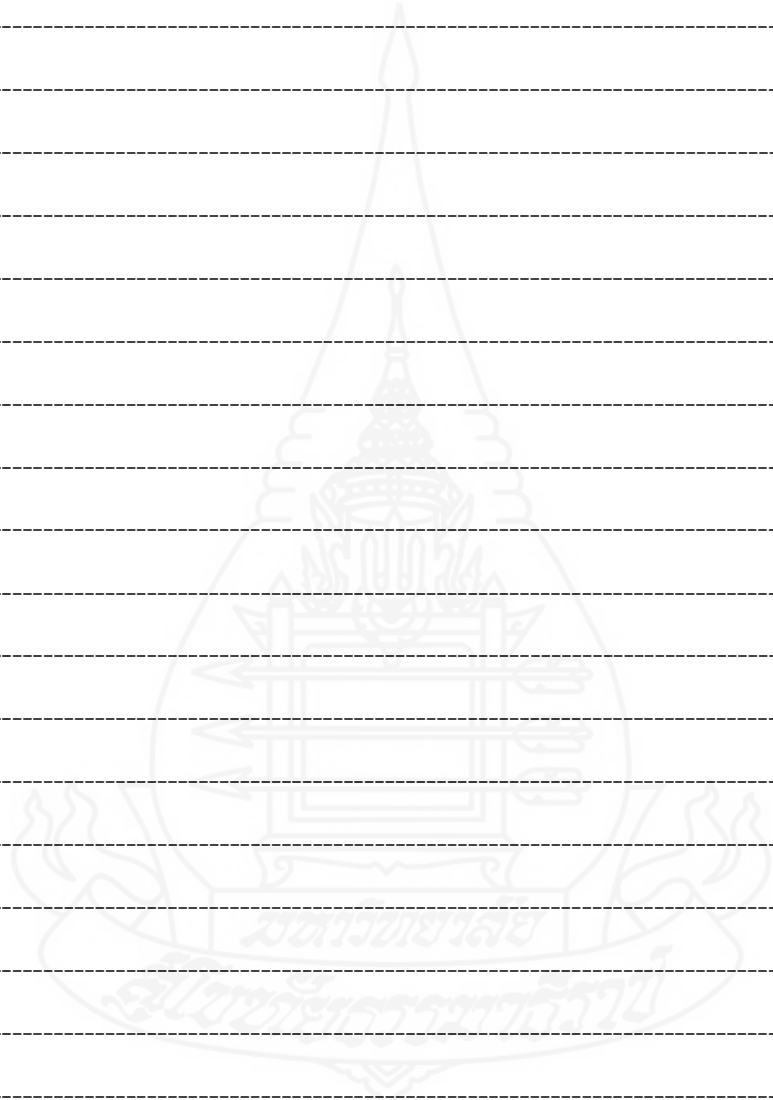

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามไปความรู้เรื่องการเขียนคำนำในการเขียนเรียงความ

1. -----

2. -----

3. -----

ใบกิจกรรมที่ 1.4

คำชี้แจง ให้นักเรียนคํานาเรื่อง “บ้าน” ตามการวางโครงเรื่องและการขยายโครงเรื่อง

คำสำคัญในการเขียนคํานา

.....

.....

.....

.....

.....

คํานา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อสังเกต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การเขียนคำนำในการเขียนเรียงความ

คำนำ คือ การเปิดเรื่องการเข้าสู่เรื่องที่จะเขียน เขียนให้น่าสนใจ เพราะเป็นส่วนสำคัญที่จะชักนำให้ผู้อ่านติดตาม การเขียนอาจจะตั้งคำถาม สุภาษิต คำขวัญหรืออาจจะยกคำจำกัดความมาเขียนก็ได้ ต้องมีคำนำหน้า น่าอ่าน ไม่ยาวเกินไปไม่เขียนนอกนอกเรื่องการเขียนคำนำอาจขึ้นต้นด้วยข้อคิด คำคม ภาษิต หรือบทกลอนก็ได้ แต่ต้องใช้ภาษาที่กระชับรัดกุมในการขยายความนำนั้นด้วย

หลักการเขียนคำนำมีดังนี้

- 2.1 กำหนดและวางแผนคำนำให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง
- 2.2 คำนำไม่ควรมีรายละเอียดมากเกินไป
- 2.3 ควรใช้ภาษาให้ประณีตที่สุดเพื่อผู้อ่านจะได้เกิดความประทับใจ

ตัวอย่าง คำนำที่นำเรื่องด้วยวิธีต่าง ๆ

1. นำเรื่องด้วยประโยคที่เรียกความสนใจ

คำนำเรียงความเรื่อง เราคนไทย...จะช่วยชาติอย่างไรในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ

ประเทศไทยเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ค่าเงินบาทลดลง ราคาสินค้าเพิ่มขึ้น สถาบันการเงินหลายแห่งถูกปิด การลงทุนภาคเอกชนล้มละลาย ต่างชาติไม่กล้ามาลงทุนเพราะขาดความเชื่อมั่น เกิดปัญหาคนว่างงาน ปัญหาสังคม เราคนไทยต่างได้รับความเดือดร้อนจากผลพวงของภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วกัน ภาวะเช่นนี้ ภาครัฐ เอกชนและเราคนไทยต้องร่วมมือร่วมใจกันฝ่าฝืนอุปสรรคด้วยความเชื่อมั่นว่าเราคนไทยช่วยชาติพ้นวิกฤตการณ์นี้ได้

ข้อสังเกต

1. คำนำนี้ไม่ยาวเกินไป
2. นำเรื่องด้วยประโยคที่เรียกความสนใจได้ เพราะกล่าวว่า “ประเทศไทยเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ” ประโยคนี้อ่านแล้วเข้าใจผู้อ่านได้ เพราะคำว่า “วิกฤต” แปลว่า ร้ายแรง
3. ข้อความของคำนำ ทำให้ผู้อ่านทราบว่า จะได้อ่านเรื่องราวเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศ เป็นการบอกแนวของเรื่อง

2. นำเรื่องด้วยคำขวัญ

คำนำเรียงความเรื่อง ศรีสังฆาลย์บ้านเรา

“ประเพณีลือก้อง ทองโบราณ ย่านผ้าซิ่น ถิ่นมรดกโลก” เป็นคำขวัญประจำอำเภอศรีสังฆาลย์ คำขวัญนี้กล่าวถึงสิ่งดี ๆ ของอำเภอศรีสังฆาลย์ ซึ่งเป็นอำเภอที่มีชื่อไพเราะไม่น้อยหน้าชื่ออำเภอใด ๆ และสำหรับฉันแล้ว ยิ่งไพเราะ เพราะศรีสังฆาลย์คือบ้านของเรา

ข้อสังเกต

1. คำนำนี้ไม่ยาวเกินไป
2. นำเรื่องด้วยคำขวัญ และเกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง

3. ข้อความของคำนำสามารถทำให้ผู้อ่านได้ทราบว่า จะได้อ่านเรื่องเกี่ยวกับอำเภอศรีสัชชนาลัย เป็นการบอกแนวของเรื่อง

3. นำด้วยบทเพลง

คำนำเรียงความเรื่อง พ่อของฉัน

“ใครหนอรักเราเท่าชีวิต ใครหนอปราณีไม่มีเสื่อมคลาย ใครหนอรักเราใช้เพียงรูปกายรักเขาไม่หน่าย มีคิดทำลาย ใครหนอ” ฉันฟังเพลงนี้มาตั้งแต่เด็ก ตั้งแต่ฉันยังพูดไม่ได้ คุณแม่วิ่งให้ฉันฟังและทุกครั้งท่านจะถามฉันว่า ใครหนอรักฉันมากที่สุด ฉันจะตอบว่า “คุณแม่ คุณพ่อ” ตามเนื้อเพลงที่ได้ฟัง และฉันก็รับรู้ด้วยความรู้สึกที่แท้จริงว่า นอกจากคุณแม่แล้ว ยังมีคุณพ่อที่รักฉันอย่างจริงใจตลอดมา

ข้อสังเกต

1. คำนำนี้ไม่ยาวเกินไป
 2. นำเรื่องด้วย บทเพลง “ใครหนอ” ซึ่งเป็นบทเพลงที่รู้จักกันแพร่หลาย
 3. ข้อความของคำนำ ทำให้ผู้อ่านทราบว่า จะได้อ่านเกี่ยวกับเรื่องพ่อของผู้เขียน เป็นการบอกแนวของเรื่อง
- ### 4. นำด้วยการให้ความหมายหรือให้คำจำกัดความ

คำนำเรียงความเรื่อง พ่อของฉัน

“พ่อ คือ พรหมของลูก” คำกล่าวนี้หลายคนอาจตีความหมายว่า พ่อ คือบุคคลที่ควรยกย่อง บูชาคุณพระพรหม แต่อีกความหมายหนึ่ง อาจหมายถึง พ่อ คือบุคคลที่มีพรหมวิหารสี่ตามหลักของพุทธศาสนา คือ มีความเมตตา กรุณา มุติตา และอุเบกขา แต่จะตีความหมายใดก็ตาม เราทุกคน ต้องยอมรับความจริงว่า พ่อ คือ บุคคลสำคัญในครอบครัวที่เป็นเสาหลักในการทำให้ครอบครัวมั่นคงนั่นเอง

ข้อสังเกต

1. คำนำนี้ไม่ยาวเกินไป
2. นำเรื่องด้วยการบอกความหมายหรือให้คำจำกัดความของคำว่า “พ่อ” ซึ่งเกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง
3. ข้อความของคำนำ ทำให้ผู้อ่านทราบว่า จะได้อ่านเรียงความเกี่ยวกับ “พ่อ” เป็นการบอกแนวของเรื่อง

เกณฑ์ประเมินการเขียนคำนำในการเขียนเรียงความ

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	ดี(3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
ความถูกต้องของงาน	เขียนเนื้อหาได้กระชับ ใจความครบถ้วน สมบูรณ์ทุกประเด็น	เขียนเนื้อหาได้กระชับ ใจความเกือบครบถ้วน ผิด 1-2 ประเด็น	เขียนเนื้อหาได้ไม่ กระชับใจความและไม่ ครบถ้วนผิดมากกว่า 2 ประเด็นในหัวข้อที่ ศึกษาวิเคราะห์
การใช้ภาษา	มีการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาถูกต้อง อ่านเข้าใจง่ายและ สะกดคำถูกต้องทุกคำ	มีการใช้ถ้อยคำสำนวน ภาษาถูกต้องอ่าน เข้าใจง่าย สะกดคำผิด 1-2 คำ	มีการใช้ถ้อยคำภาษา ถูกต้อง แต่อ่านวกวน และสะกดคำผิด มากกว่า 2 คำขึ้นไป
ความคิดสร้างสรรค์	ออกแบบชิ้นงานได้ดี มีความแตกต่างจาก กลุ่มอื่นๆ มีความคิด สร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ สามารถใช้เป็นต้นแบบ ได้	ออกแบบชิ้นงานได้ดี มีความแตกต่างจาก กลุ่มอื่นๆ มีความคิด สร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ สามารถใช้เป็นต้นแบบ ได้	ออกแบบชิ้นงานได้ เหมือนกับกลุ่มอื่นๆ ขาดความคิด สร้างสรรค์
อักขรวิธี	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 1-3 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 1-3 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 4 แห่ง ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101

เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาคการเรียนที่ 2 ปี 2562

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การเขียนเนื้อเรื่อง คือ ส่วนที่ผู้เขียนเสนอสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งต้องแสดงความรู้ ความคิด หลักฐานและข้อเท็จจริงต่างๆอย่างกว้างขวาง และสมบูรณ์ตรงตามหัวข้อเรื่องที่จะเขียน การเขียนเรียงความจะตรงประเด็นต้องอาศัยการวางโครงเรื่องที่ดี และการเขียนจะชัดเจนแจ่มแจ้งต้องอาศัยการใช้ภาษาที่เหมาะสม

2. สาระการเรียนรู้

การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถเขียนเนื้อเรื่องเรียงความได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนดูภาพชุดเรื่อง “บ้าน” ที่ครูติดไว้ที่กระดาน
2. นักเรียนและผู้สอนสนทนากันในประเด็นที่น่าเสนอ
 - 1) เมื่อนักเรียนได้ภาพแล้วนักเรียนคิดว่า “บ้าน” ประกอบด้วยอะไรบ้าง
 - 2) ส่วนประกอบต่างๆในบ้านมีรายละเอียดอย่างไรบ้าง

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

3. นักเรียนนำไปกิจกรรมที่ 1.2 ที่กลุ่มของนักเรียนวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความเรื่องบ้านไว้ มาทบทวนจากนั้น และนำไปกิจกรรมที่ 1.4 ที่กลุ่มของนักเรียนเขียนคำนำไว้มาทบทวนงานจากนั้นศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ จากใบความรู้ที่ครูแจกให้

4. ผู้สอนให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คนเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม การขยายโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ โดยให้ขยายโครงเรื่องจากใบกิจกรรมที่ 1.5 และตั้งคำถามเกี่ยวกับการขยายโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ ลงในใบกิจกรรมที่ 1.6

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบเขียนคำถามจากใบกิจกรรมที่ 1.5 โดยให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม แล้วผลัดกันอธิบายคำตอบจากการอ่านใบความรู้เรื่องการเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ ลงในใบกิจกรรมที่ 1.6

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อนำเสนอผลงานการเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ จากใบกิจกรรมที่ 1.6

8. นักเรียนนำเสนอผลงานโดยที่ครูไม่ซักถามหรือแสดงความคิดเห็นในขณะเดียวกันครูคอยกระตุ้นให้เพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็นและซักถามกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอโดยการสุ่มถามเป็นรายบุคคล จากนั้นเก็บรวบรวมใบกิจกรรมส่งครู

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

9. นักเรียนร่วมกันพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานการเขียนเนื้อเรื่องความและประเมินผลจากใบกิจกรรม

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- 5.1 ภาพชุดเรื่อง “บ้าน”
- 5.2 ใบความรู้เรื่อง การขยายโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ
- 5.3 หนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 5.4 ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

ตรวจผลงานในใบกิจกรรม

2. เครื่องมือวัดผล

แบบประเมินการขยายโครงเรื่องการเขียนเรียงความ

4. เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 10-9 คะแนน หมายถึง ดีมาก

คะแนน 8-7 คะแนน หมายถึง

ดี คะแนน 6- 5 คะแนน หมายถึง พอใช้

คะแนน 4 ลงมา คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ใบกิจกรรมที่ 1.5

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามใบความรู้เรื่องการขยายโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ

1. -----

2. -----

3. -----

ใบกิจกรรมที่ 1.6

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ บ้าน “บ้าน” จากการวางโครงเรื่องการเขียนเรียงความ
ในใบกิจกรรมที่ 1.2

ย่อหน้าที่ 1

.....
.....

.....
.....
.....
.....

ย่อหน้าที่ 2

.....
.....

.....
.....
.....

ย่อหน้าที่ 3

.....
.....

.....
.....
.....

ใบความรู้

เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ

การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ

การเขียนเนื้อเรื่อง คือ ส่วนที่ผู้เขียนเสนอสาระสำคัญของเรื่อง ซึ่งต้องแสดงความรู้ ความคิด หลักฐานและข้อเท็จจริงต่างๆอย่างกว้างขวาง และสมบูรณ์ตรงตามหัวข้อเรื่องที่จะเขียน การเขียน เรียงความจะตรงประเด็นต้องอาศัยการวางโครงเรื่องที่ดี และการเขียนจะชัดเจนแจ่มแจ้งต้องอาศัย การใช้ภาษาที่เหมาะสม

ตัวอย่างการเขียนเนื้อเรื่อง

การวางลำดับเรื่องที่จะเขียนในส่วนของเนื้อเรื่องนั้น อาจใช้วิธีนำความคิดด้วย ประโยคที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้าได้

ตัวอย่าง เรียงความเรื่อง “บุคคลที่ฉันรัก”

โครงเรื่อง

-บุคคลที่ฉันรักคือ.....

-เหตุผลที่ฉันรัก เพราะ.....

-ฉันจะทำ.....

-เพื่อบุคคลที่ฉันรักโดย

-สิ่งที่ฉันอยากบอกคนที่ฉันรักคือ.....

การเขียนเนื้อเรื่องควรยึดแนวทางต่อไปนี้

1. ความถูกต้อง แจ่มแจ้งสมบูรณ์ ผู้อ่านสามารถเข้าใจเจตนาารมณ์ของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งเรียกว่ามีสารัตถภาพ

2. ใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า จะต้องมีความเกี่ยวเนื่องกันโดยตลอด ไม่ออกนอกเรื่อง สับสน วกวน ซึ่งเรียกว่ามีเอกภาพ

3. เนื้อหาในแต่ละย่อหน้าจะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันโดยตลอด ย่อหน้าที่มาหลัง จะต้องเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับย่อหน้าที่มาก่อน ซึ่งเรียกว่ามีสัมพันธ์ภาพ

เกณฑ์การประเมินการเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	ดี(3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
ความถูกต้องของงาน	เขียนเนื้อหาได้กระชับ ใจความครบถ้วน สมบูรณ์ทุกประเด็น	เขียนเนื้อหาได้กระชับ ใจความเกือบครบถ้วน ผิด 1-2 ประเด็น	เขียนเนื้อหาได้ไม่ กระชับใจความและไม่ ครบถ้วนผิดมากกว่า 2 ประเด็นในหัวข้อที่ ศึกษาวิเคราะห์
การใช้ภาษา	มีการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาถูกต้อง อ่านเข้าใจง่ายและ สะกดคำถูกต้องทุกคำ	มีการใช้ถ้อยคำสำนวน ภาษาถูกต้องอ่าน เข้าใจง่าย สะกดคำผิด 1-2 คำ	มีการใช้ถ้อยคำภาษา ถูกต้อง แต่อ่านวกวน และสะกดคำผิด มากกว่า 2 คำขึ้นไป
ความคิดสร้างสรรค์		ออกแบบชิ้นงานได้ดี มีความแตกต่างจาก กลุ่มอื่นๆ มีความคิด สร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ สามารถใช้เป็นต้นแบบ ได้	ออกแบบชิ้นงานได้ เหมือนกับกลุ่มอื่นๆ ขาดความคิด สร้างสรรค์
อักขรวิธี		สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 1-3 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 4 แห่ง ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101
เรื่อง การเขียนสรุปเรียงความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ภาคการเรียนรู้ที่ 2 ปี 2562
เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การเขียนสรุปเรียงความ คือ การเขียนเนื้อหาสำคัญของเรื่อง ครบมีเพียงย่อหน้าเดียว เป็นการกล่าวย่อประเด็นสำคัญ ย้ำจุดประสงค์หรือความคิดหลักของเรื่อง อาจมีการทิ้งท้ายฝากข้อคิด ข้อย้ำเตือน หรือคติสอนใจ ตลอดจนความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน

2. สาระการเรียนรู้

การเขียนสรุปเรียงความ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถเขียนสรุปเรียงความได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนดูวีดิทัศน์เรื่อง “แม่รู้อะไรบ้าง” ความยาวประมาณ 4 นาที
2. ให้นักเรียนและผู้สอนสนทนากันในประเด็นที่น่าสนใจ

2.1 เมื่อนักเรียนได้ดูวีดิทัศน์เรื่อง “แม่รู้อะไรบ้าง” หากนักเรียนจะนำเรื่องนี้ไปนำเสนอให้ผู้อื่นได้ทราบ นักเรียนมีวิธีการนำเสนออย่างไร

2.2 หากนักเรียนต้องเป็นผู้สรุปเรื่อง “แม่รู้อะไรบ้าง” นักเรียนสามารถสรุปได้อย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

3. นักเรียนร่วมกันสนทนากับเพื่อนในหัวข้อ “ถ้าหากฉันต้องเป็นคนสรุปเรื่อง” จะต้องเริ่มจากอะไร จากนั้นร่วมกันศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนสรุปเรียงความ จากใบความรู้ที่ครูแจกให้
4. ผู้สอนให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คนเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม การเขียนสรุปเรียงความ และตั้งคำถามเกี่ยวกับการสรุปเรียงความ ลงในใบกิจกรรมที่ 1.7

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบเขียนคำถามจากใบกิจกรรมที่ 1.7 โดยให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่มแล้วผลัดกันอธิบายคำตอบจากการอ่านใบความรู้เรื่องการเขียนคำนำเรื่อง การเขียนเรียงความ

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนสรุปของเรียงความลงในใบกิจกรรมที่ 1.8

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อนำเสนอผลงานการการเขียนคำนำ จากใบกิจกรรมที่1.8
8. นักเรียนนำเสนอผลงานโดยที่ครูไม่ซักถามหรือแสดงความคิดเห็นในขณะเดียวกันครูคอยกระตุ้นให้เพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็นและซักถามกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอโดยการสุ่มถามเป็นรายบุคคล จากนั้นเก็บรวบรวมใบกิจกรรมส่งครู

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

9. นักเรียนร่วมกันพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของการเขียนเรียงความและองค์ประกอบของการเขียนเรียงความ

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

- 5.1 วิดีทัศน์เรื่อง “แม่รู้อะไรบ้าง”
- 5.2 ใบความรู้เรื่อง การเขียนสรุปเรียงความ
- 5.3 หนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 5.4 ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล
ตรวจผลงานในใบกิจกรรม
2. เครื่องมือวัดผล
แบบประเมินการเขียนสรุปเรียงความ
3. เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 10-9 คะแนน	หมายถึง ดีมาก
คะแนน 8-7 คะแนน	หมายถึง
ดี คะแนน 6- 5 คะแนน	หมายถึง พอใช้
คะแนน 4 ลงมา คะแนน	หมายถึง ปรับปรุง

ใบกิจกรรมที่ 1.7

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามใบความรู้เรื่องการเขียนสรุปเรียงความ

1. _____

2. _____

3. _____

ใบกิจกรรมที่ 1.8

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุปเรียงความ เรื่อง “บ้าน” ตามการวางโครงเรื่องและการขยายโครงเรื่อง

คำสำคัญในการเขียนสรุป

.....

.....

.....

.....

สรุป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อสังเกต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้

เรื่อง การเขียนสรุปเรียงความ

การเขียนสรุปเรียงความ

สรุปเป็นการปิดเรื่องไม่ใช่การย่อเรื่อง เป็นการเขียนทิ้งท้ายให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจบทลงท้ายควรใช้ภาษา สั้น ๆ กระชับน่าอ่าน แต่เป็นการทิ้งท้ายเรื่องให้ผู้อ่านได้เข้าใจอย่างชัดเจนว่าผู้เขียนต้องการอะไร โดยผ่านข้อคิดต่าง ๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะไว้อย่างน่าฟัง ในช่วงสรุปนี้อาจทิ้งท้ายด้วยบทกลอน คำคม หรือภาพิตที่ประทับใจด้วยก็จะดีมาก

การเขียนสรุปควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ไม่ควรเขียนรายละเอียดเพิ่มเติมลงไปอีก
2. กล่าวเน้นความสำคัญของเรื่อง
3. สร้างความประทับใจแก่ผู้อ่านประโยคใจความสำคัญของย่อหน้าสรุปจะต้องเขียนให้เด่นชัด และก่อให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ให้ปฏิบัติตน แนะนำ ชักชวน สั่งสอน ชี้ให้เห็นปัญหา

โดยการเขียนบทสรุปหรือคำลงท้าย เป็นส่วนที่จะทำให้ผู้อ่านประทับใจได้ข้อคิดและคุ่มค่า ผู้เขียนเรียงความต้องรู้จักกลวิธีในการเขียนให้เหมาะสมกับโครงเรื่อง และเนื้อหาที่เขียนไว้กลวิธีที่จะนำมาใช้มีหลายรูปแบบ ซึ่งพบเห็นบ่อยครั้งในการเขียนบทสรุป มีดังนี้

1. สรุปด้วยการย่อความสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง
2. สรุปด้วยการนำเสนอคำถามเพื่อให้เกิด
3. สรุปเรื่องโดยการย้ำเน้นประเด็นหลัก
4. สรุปโดยการขยายประเด็นหลักให้ชัดเจน
5. สรุปโดยการเสนอความเห็นของผู้เขียน

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปเรียงความ

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
	ดี(3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
ความถูกต้องของงาน	เขียนเนื้อหาได้กระชับ ใจความครบถ้วน สมบูรณ์ทุกประเด็น	เขียนเนื้อหาได้กระชับ ใจความเกือบครบถ้วน ผิด 1-2 ประเด็น	เขียนเนื้อหาได้ไม่ กระชับใจความและไม่ ครบถ้วนผิดมากกว่า 2 ประเด็นในหัวข้อที่ ศึกษาวิเคราะห์
การใช้ภาษา	มีการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาถูกต้อง อ่านเข้าใจง่ายและ สะกดคำถูกต้องทุกคำ	มีการใช้ถ้อยคำสำนวน ภาษาถูกต้องอ่าน เข้าใจง่าย สะกดคำผิด 1-2 คำ	มีการใช้ถ้อยคำภาษา ถูกต้อง แต่อ่านวกวน และสะกดคำผิด มากกว่า 2 คำขึ้นไป
ความคิดสร้างสรรค์		ออกแบบชิ้นงานได้ดีมี ความแตกต่างจากกลุ่ม อื่นๆ มีความคิด สร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ สามารถใช้เป็นต้นแบบ ได้	ออกแบบชิ้นงานได้ เหมือนกับกลุ่มอื่นๆ ขาดความคิด สร้างสรรค์
อักขรวิธี		สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 1-3 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 4 แห่ง ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท 16101
เรื่อง การเขียนเรียงความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ภาคการเรียนรู้ที่ 2 ปี 2562
เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การเขียนเรียงความ หมายถึง งานเขียนประเภทหนึ่งที่สื่อสารด้วยตัวอักษร โดยผ่านความรู้สึกลึกซึ้งและจินตนาการ ถ่ายทอดให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามที่ต้องการถ่ายทอดสู่ผู้อ่านโดยมีรูปแบบและหลักเกณฑ์ในการเขียน

2. สาระการเรียนรู้

การเขียนเรียงความ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถเขียนเรียงความได้

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. นักเรียนฟังเสียงการอ่านเรียงความรางวัลชนะเลิศ หัวข้อ “เรื่อง ตามรอยพ่อ วิถีพอเพียง” ความยาวประมาณ 5 นาที

2. นักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เรื่องการเขียนเรียงความ ส่วนประกอบของการเขียนเรียงความ การวางโครงเรื่อง การขยายโครงเรื่อง การเขียนคำนำ ฯลฯ และใช้คำถามเพื่อทบทวนประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับการเขียนเรียงความของนักเรียน เช่น

- 1) การเขียนเรียงความมีส่วนประกอบอะไรบ้าง
- 2) ส่วนประกอบในการเขียนเรียงความส่วนที่ 1 คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร
- 3) ส่วนประกอบในการเขียนเรียงความส่วนที่ 2 คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร
- 4) ส่วนประกอบในการเขียนเรียงความส่วนที่ 3 คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 ตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ

3. นักเรียนศึกษาการเขียนเรียงความ จากใบความรู้ที่ครูแจกให้

4. ผู้สอนให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คนเพื่อทำกิจกรรมกลุ่ม การเขียนเรียงความ และตั้งคำถามเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ ลงในใบกิจกรรมที่ 1.9

ขั้นตอนที่ 3 ค้นคว้าและคิด

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตอบเขียนคำถามจากใบกิจกรรมที่ 1.9 โดยให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม แล้วผลัดกันอธิบายคำตอบจากการอ่านใบความรู้เรื่องการเขียนเรียงความ

6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนเรียงความ ตามหัวข้อที่กำหนดให้ ลงในใบกิจกรรมที่

1.10

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอ

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อนำเสนอผลงานการเขียนเรียงความ จากใบกิจกรรมที่1.10 โดยครูให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน

8. นักเรียนนำเสนอผลงานโดยที่ครูไม่ซักถามหรือแสดงความคิดเห็นในขณะเดียวกันครูคอยกระตุ้นให้เพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็นและซักถามกลุ่มเพื่อนที่นำเสนอโดยการสุ่มถามเป็นรายบุคคล จากนั้นเก็บรวบรวมใบกิจกรรมส่งครู

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล

9. นักเรียนร่วมกันพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวและสรุปสาระสำคัญของการเขียนเรียงความ

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. เทปเสียง
2. ใบความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ
3. หนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. ใบกิจกรรม

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

ตรวจผลงานในใบกิจกรรม

2. เครื่องมือวัดผล

แบบประเมินการเขียนเรียงความ

เกณฑ์การประเมิน

ร้อยละ 79-100	อยู่ในระดับดีมาก
ร้อยละ 51-75	อยู่ในระดับดี
ร้อยละ 26-50	อยู่ในระดับพอใช้
ร้อยละ 0-25	อยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ใบกิจกรรมที่ 1.9

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามใบความรู้เรื่องการวางโครงเรื่องในการเขียนเรียงความ

1.-----

2.-----

3.-----

ใบกิจกรรมที่ 1.10

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่อง “บ้านของฉัน”

Handwriting practice lines consisting of 18 horizontal dashed lines. A faint watermark of a Thai university emblem is visible in the background, featuring a central figure and the text "มหาวิทยาลัย" and "มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย".

ใบความรู้

เรื่อง การเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความหมายถึง การนำคำมาแต่งเป็นเรื่องเพื่อใช้เป็นข้อเขียนที่แสดงความคิดเห็น ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆของผู้เขียนถ่ายทอดสู่ผู้อ่าน การเขียนเรียงความผู้เขียนต้องวางจุดประสงค์ให้แน่ชัดก่อนว่าจะเขียนเรื่องนั้นๆอย่างไร เขียนให้ใครอ่าน เขียนไปในแนวทางใด การเขียนเรียงความจากหัวข้อที่กำหนด ควรตั้งจุดประสงค์ให้สอดคล้องตรงตามหัวข้อและต้องเน้นจุดประสงค์ดังกล่าวเป็นหลักในการเขียน จะทำให้การเขียนง่าย ชัดเจนขึ้น

วิธีการเขียนเรียงความ

1. เลือกเรื่องที่จะเขียนควรเลือกรื่องที่ตนเองมีความรู้ มีความสนใจ และคาดว่าผู้อ่านจะสนใจด้วย แล้วตั้งชื่อเรื่อง จากนั้นจึงหาข้อมูล ในกรณีที่มีการกำหนดหัวเรื่องหรือชื่อเรื่องมาแล้วนักเรียนควรพิจารณาชื่อเรื่องพิจารณาว่าควรจะเขียนอย่างไร ในแนวใด หาข้อมูลเรื่องที่จะเขียนแล้วนำมาเลือกสรรว่าจะใช้ประเด็นใดข้อมูลอะไรบ้าง โดยพิจารณาจุดประสงค์และประเด็นหลักของเรื่องให้ชัดเจนและรัดกุมเพื่อยึดหลักในการเขียนเรียงความเรื่องนั้น
2. กำหนดจุดประสงค์และประเด็นหลักของเรื่องให้ชัดเจนและรัดกุมเพื่อยึดเป็นหลักในการเขียนเรียงความเรื่องนั้น
3. วางโครงเรื่องโดยนำข้อมูลความคิดที่เลือกสรรไว้แล้วมาจะเรียงลำดับให้ต่อเนื่องเหมาะสม
4. ลงมือเขียนให้จบเรื่อง ควรเขียนสาระต่างๆไปตามโครงเรื่องที่วางไว้ และควรระมัดระวังในการใช้สำนวนภาษาให้ประณีต
5. อ่านทบทวนเรื่องที่เขียน โดยพิจารณาทั้งในด้านความคิด และภาษา ถ้าพบว่ามีส่วนใดบกพร่องควรปรับปรุงแก้ไขจนกว่าจะพอใจ
6. ลองเรื่องพิมพ์เรื่องที่เขียนไว้อีกครั้ง การเขียนเรียงความครั้งแรกๆ เป็นการร่างย่อมมีลักษณะที่ไม่เรียบร้อย ไม่น่าอ่าน ผู้เขียนจึงควรลอกเรียงความที่ตนเองเขียนไว้แล้วอีกครั้งหรืออาจพิมพ์ก็ได้เพื่อจะได้สะดวกในการส่งให้ผู้อื่นอ่าน

คุณลักษณะของเรียงความ

ลักษณะของเรียงความที่ดีมีดังนี้

1. ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่จะเขียนได้เป็นอย่างดี
2. ถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็นของผู้เขียนสู่ผู้อ่าน

3. ใช้ถ้อยคำสำนวนโวหารให้ถูกต้องชัดเจน น่าอ่าน ตรงตามลักษณะของภาษามีการลำดับความได้ดี ไม่วกไปวนมา

4. วางรูปแบบให้เหมาะสมทั้งส่วนที่เป็นค่านามส่วนที่เป็นเนื้อเรื่องและส่วนที่เป็นสรุปตลอดจนดำเนินเนื้อเรื่องตามโครงเรื่องที่วางไว้อย่างกลมกลืน

5. มีท่วงทำนองการเขียนที่ดีมีความแจ่มแจ้งชัดเจนและถูกต้องในเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอดข้อเขียนควรแสดงออกด้วยความคิดที่แหลมคมทันสมัยตลอดจนแสดงความคิดเชิงสร้างสรรค์หรือแปลกใหม่ที่น่าสนใจ

6. มีเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ ในเนื้อเรื่อง คือ มีเอกภาพหมายถึงการมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมีจุดมุ่งหมายสำคัญประเด็นเดียวกันเป็นหลักส่วนสัมพันธภาพแสดงถึงความสัมพันธ์ต่อการลำดับความคิดลำดับเรื่องต่อเนื่องกันและสุดท้ายสารัตถภาพ คือเน้นใจความสำคัญของเรื่องให้เด่นชัด

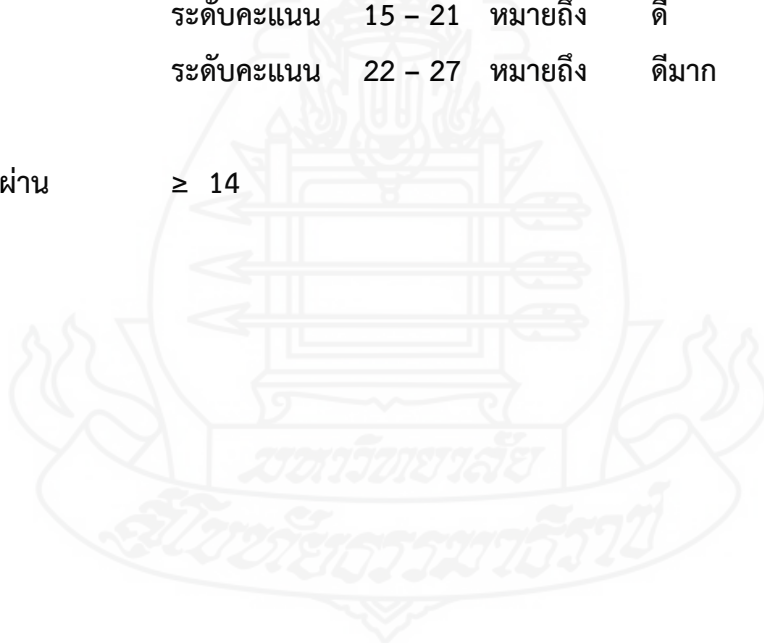
เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน	คะแนน รวม
	3	2	1		
1. องค์ประกอบ	มีองค์ประกอบครบ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	ขาด 1 องค์ประกอบอย่าง ใดอย่างหนึ่ง	ขาด 2 องค์ประกอบอย่าง ใดอย่างหนึ่ง	1	3
2. เนื้อหา	เนื้อหาสาระสัมพันธ์ กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุน อย่างชัดเจน	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ที่กำหนดมีข้อมูล สนับสนุน	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ที่กำหนด	2	6
3. ความคิด สร้างสรรค์	การนำเสนอ น่าสนใจสอดแทรก ทัศนคติ ข้อคิดใน เชิงสร้างสรรค์หรือ ข้อเสนอแนะทาง ปฏิบัติ มีแนวคิดที่ แปลกใหม่มีคุณค่า ต่อตนเองและสังคม	การนำเสนอ มี แนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเอง และสังคม	การนำเสนอ มี แนวคิดที่แปลกใหม่ ไม่มีคุณค่าต่อ ตนเองและสังคม	2	6
4. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี ใช้สำนวน โวหาร หรือคำ ประพันธ์ประกอบ เหมาะสม สื่อ ความหมายชัดเจน และลำดับความไม่ วกวน	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี สื่อ ความหมายชัดเจน และลำดับความไม่ วกวน	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี	2	6

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก	คะแนน
	3	2	1	คะแนน	รวม
5. อักษรวิธี	สะกดคำ ใช้อักษรย่อและใช้สัญลักษณ์เครื่องหมายวรรคตอนผิดเกิน 1 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อและสัญลักษณ์เครื่องหมายวรรคตอนผิดเกิน 2-5 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อและสัญลักษณ์เครื่องหมายวรรคตอนผิดเกิน 6 แห่ง	1	3
6. ความสะอาด	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดและเป็นระเบียบ	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดแต่ไม่เป็นระเบียบ	ตัวอักษรอ่านยาก หรือสกปรก	1	3
รวมคะแนน					27

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน	1 - 7	หมายถึง	ปรับปรุง
	ระดับคะแนน	8 - 14	หมายถึง	พอใช้
	ระดับคะแนน	15 - 21	หมายถึง	ดี
	ระดับคะแนน	22 - 27	หมายถึง	ดีมาก

เกณฑ์การผ่าน ≥ 14

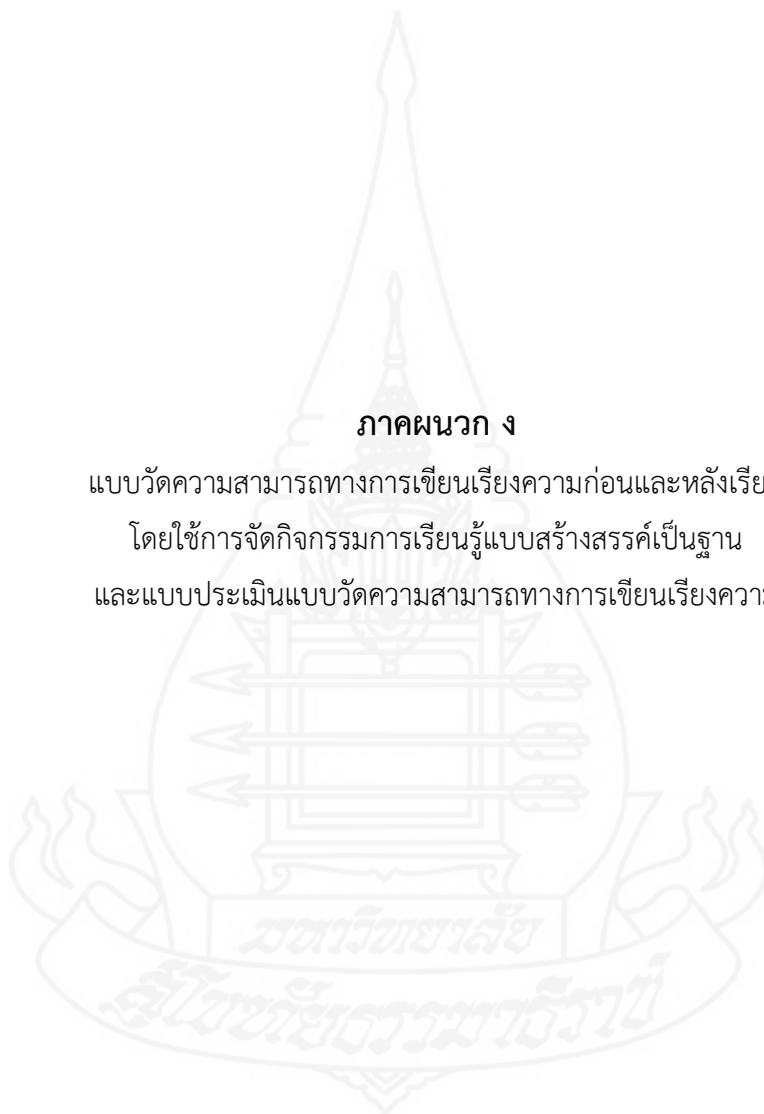

สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแบบสร้างสรรค์เป็นฐานของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จังหวัดสมุทรปราการ ของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1.แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบ (สาระสำคัญ , สาระการเรียนรู้ , จุดประสงค์การเรียนรู้, กิจกรรมการเรียนรู้ , สื่อ , การวัดและประเมินผล)	5.00	5.00	5.00	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
2.ทุกองค์ประกอบเขียนได้ถูกต้อง	5.00	4.8	4.8	14.6	4.87	เหมาะสมมากที่สุด
3.ทุกองค์ประกอบเขียนได้สอดคล้องสัมพันธ์กัน	5.00	5.00	5.00	15	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
4.กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้นำไปใช้เพื่อให้เกิดความสามารถในการเขียนเรียงความ	5.00	4.6	4.8	14.4	4.8	เหมาะสมมากที่สุด
5.กิจกรรมมีรายละเอียดชัดเจนนำไปใช้จัดกิจกรรมได้	4.8	5.00	4.8	14.6	4.87	เหมาะสมมากที่สุด
6.สื่อมีความหลากหลายช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ	4.8	4.8	4.8	14.4	4.8	เหมาะสมมากที่สุด
7.การวัดและประเมินผลตรงกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้	5.00	4.8	5.00	14.8	4.93	เหมาะสมมากที่สุด
รวม				102.8	34.27	เหมาะสมมากที่สุด
เฉลี่ย				14.69	4.90	เหมาะสมมากที่สุด
ร้อยละ					97.90	

ภาคผนวก ง

แบบวัดความสามารถทางการเขียนเรียงความก่อนและหลังเรียน
โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
และแบบประเมินแบบวัดความสามารถทางการเขียนเรียงความ

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน	คะแนน รวม
	3	2	1		
1. องค์ประกอบ	มีองค์ประกอบครบ คำ นำ เนื้อเรื่อง สรุป	ขาด 1 องค์ประกอบอย่าง ใดอย่างหนึ่ง	ขาด 2 องค์ประกอบอย่าง ใดอย่างหนึ่ง	1	3
2. เนื้อหา	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่องที่กำหนดมี ประเด็นที่น่าสนใจ มี ข้อมูลสนับสนุนอย่าง ชัดเจน	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ที่กำหนดมีข้อมูล สนับสนุน	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ที่กำหนด	2	6
3. ความคิด สร้างสรรค์	การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกทัศนคติ ข้อคิดในเชิงสร้างสรรค์ หรือข้อเสนอแนะทาง ปฏิบัติ มีแนวคิดที่ แปลกใหม่มีคุณค่าต่อ ตนเองและสังคม	การนำเสนอ มี แนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเอง และสังคม	การนำเสนอ มี แนวคิดที่แปลกใหม่ ไม่มีคุณค่าต่อ ตนเองและสังคม	2	6
4. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี ใช้สำนวน โวหาร หรือคำประพันธ์ ประกอบเหมาะสม สื่อ ความหมายชัดเจนและ ลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี สื่อ ความหมายชัดเจน และลำดับความไม่ วกวน	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี	2	6
5. อักขรวิธี	สะกตคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 1 แห่ง	สะกตคำ ใช้อักษร ย่อและสัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนผิดเกิน 2-5 แห่ง	สะกตคำ ใช้อักษร ย่อและสัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนผิดเกิน 6 แห่ง	1	3

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก	คะแนนรวม
	3	2	1	คะแนน	
6. ความสะอาด	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดและเป็น ระเบียบ	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดแต่ไม่เป็น ระเบียบ	ตัวอักษรอ่านยาก หรือสกปรก	1	3
รวมคะแนน					27

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน	1 - 7	หมายถึง	ปรับปรุง
	ระดับคะแนน	8 - 14	หมายถึง	พอใช้
	ระดับคะแนน	15 - 21	หมายถึง	ดี
	ระดับคะแนน	22 - 27	หมายถึง	ดีมาก
เกณฑ์การผ่าน	≥ 14			

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่อง “ชุมชนปลอดภัย” ความยาวประมาณ 20 บรรทัด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

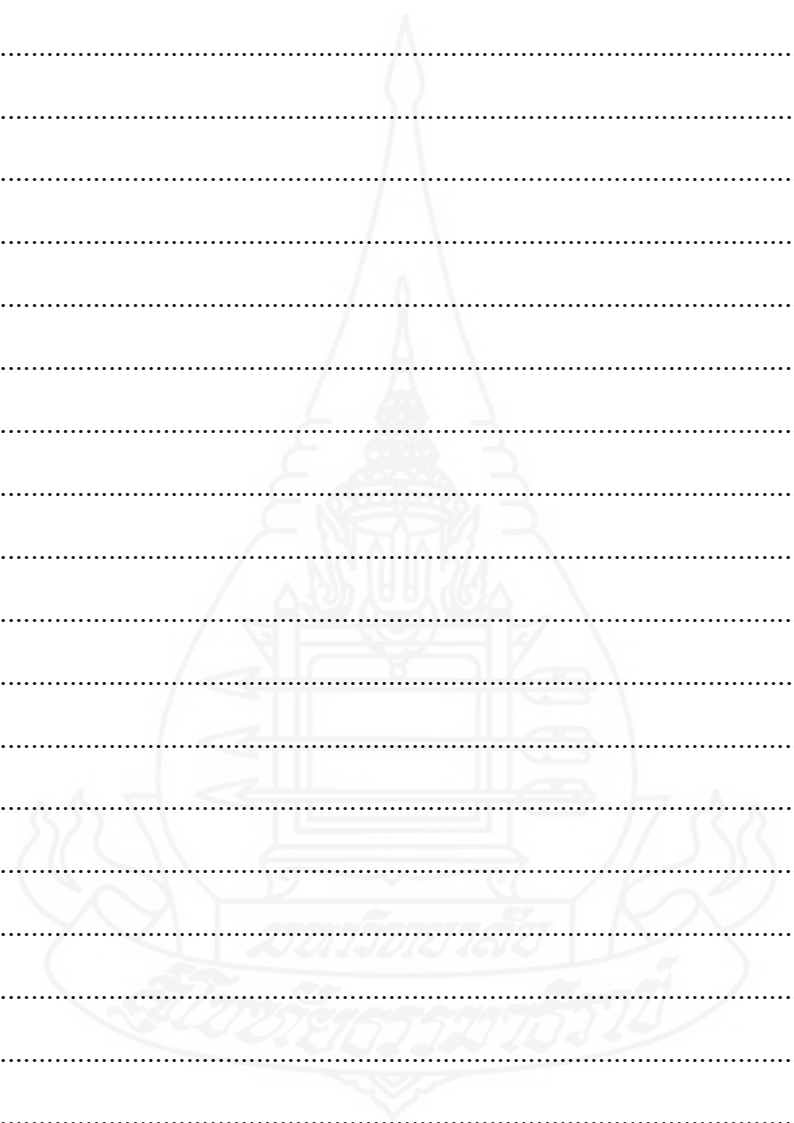
.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน	คะแนน รวม
	3	2	1		
1. องค์ประกอบ	มีองค์ประกอบครบ คำ นำ เนื้อเรื่อง สรุป	ขาด 1 องค์ประกอบอย่าง ใดอย่างหนึ่ง	ขาด 2 องค์ประกอบอย่าง ใดอย่างหนึ่ง	1	3
2. เนื้อหา	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่องที่กำหนดมี ประเด็นที่น่าสนใจ มี ข้อมูลสนับสนุนอย่าง ชัดเจน	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ที่กำหนดมีข้อมูล สนับสนุน	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ที่กำหนด	2	6
3. ความคิด สร้างสรรค์	การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกทัศนคติ ข้อคิดในเชิงสร้างสรรค์ หรือข้อเสนอแนะทาง ปฏิบัติ มีแนวคิดที่ แปลกใหม่มีคุณค่าต่อ ตนเองและสังคม	การนำเสนอ มี แนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเอง และสังคม	การนำเสนอ มี แนวคิดที่แปลกใหม่ ไม่มีคุณค่าต่อ ตนเองและสังคม	2	6
4. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี ใช้สำนวน โวหาร หรือคำประพันธ์ ประกอบเหมาะสม สื่อ ความหมายชัดเจนและ ลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี สื่อ ความหมายชัดเจน และลำดับความไม่ วกวน	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี	2	6
5. อักขรวิธี	สะกตคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดเกิน 1 แห่ง	สะกตคำ ใช้อักษร ย่อและสัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนผิดเกิน 2-5 แห่ง	สะกตคำ ใช้อักษร ย่อและสัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนผิดเกิน 6 แห่ง	1	3

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก	คะแนนรวม
	3	2	1	คะแนน	
6. ความสะอาด	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดและเป็น ระเบียบ	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดแต่ไม่เป็น ระเบียบ	ตัวอักษรอ่านยาก หรือสกปรก	1	3
รวมคะแนน					27

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน	1 – 7	หมายถึง	ปรับปรุง
	ระดับคะแนน	8 – 14	หมายถึง	พอใช้
	ระดับคะแนน	15 – 21	หมายถึง	ดี
	ระดับคะแนน	22 – 27	หมายถึง	ดีมาก
เกณฑ์การผ่าน	≥ 14			

แบบการประเมินความสอดคล้องแบบวัดความสามารถด้านการเขียน เรื่อง การเขียนเรียงความ
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน)

.....
คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับความเหมาะสมและความสอดคล้องของเนื้อหาจากแบบวัดความสามารถด้านการเขียน เรื่อง การเขียนเรียงความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- + 1 แน่ใจว่าสอดคล้อง
0 ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
- 1 แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

ข้อ ที่	จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบวัดความสามารถ ก่อนเรียน	ค่าความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ			แบบวัดความสามารถ หลังเรียน	ค่าความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ		
			+1	0	-1		+1	0	-1
1.	นักเรียน สามารถเขียน เรียงความได้	แบบทดสอบอัตนัยการ เขียนเรียงความ เรื่อง โรงเรียนปลอดภัย				แบบทดสอบอัตนัยการ เขียนเรียงความ เรื่อง ชุมชนปลอดภัย			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่ประเมิน...../...../.....

ตาราง วิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ ด้านความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถด้านการ
เขียน เรื่อง การเขียนเรียงความระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับจุดประสงค์การเรียนรู้

.....

ข้อ ที่	จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบวัดความสามารถ ก่อนเรียน	ค่าความสอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	สรุป
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	นักเรียน สามารถ เขียน เรียงความได้	แบบทดสอบอรรถนัยการ เขียนเรียงความ เรื่อง โรงเรียนปลอดภัย	+1	+1	+ 1	+3	1	เหมาะสม สอดคล้อง

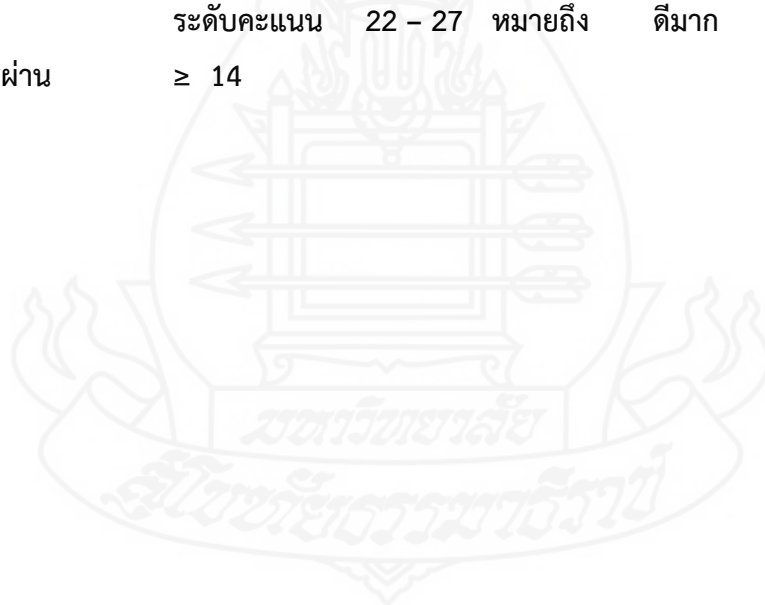
ข้อ ที่	จุดประสงค์ การเรียนรู้	แบบวัดความสามารถ หลังเรียน	ค่าความสอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	สรุป
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	นักเรียน สามารถ เขียน เรียงความได้	แบบทดสอบอรรถนัยการ เขียนเรียงความ เรื่อง ชุมชนปลอดภัย	+1	+1	+1	+3	1	เหมาะสม สอดคล้อง

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน	คะแนน รวม
	3	2	1		
1. องค์ประกอบ	มีองค์ประกอบครบ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	ขาด 1 องค์ประกอบอย่าง ใดอย่างหนึ่ง	ขาด 2 องค์ประกอบอย่าง ใดอย่างหนึ่ง	1	3
2. เนื้อหา	เนื้อหาสาระสัมพันธ์ กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุน อย่างชัดเจน	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ที่กำหนดมีข้อมูล สนับสนุน	เนื้อหาสาระ สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ที่กำหนด	2	6
3. ความคิด สร้างสรรค์	การนำเสนอ น่าสนใจสอดแทรก ทัศนคติ ข้อคิดใน เชิงสร้างสรรค์หรือ ข้อเสนอแนะทาง ปฏิบัติ มีแนวคิดที่ แปลกใหม่มีคุณค่า ต่อตนเองและสังคม	การนำเสนอ มี แนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเอง และสังคม	การนำเสนอ มี แนวคิดที่แปลกใหม่ ไม่มีคุณค่าต่อ ตนเองและสังคม	2	6
4. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี ใช้สำนวน โวหาร หรือคำ ประพันธ์ประกอบ เหมาะสม สื่อ ความหมายชัดเจน และลำดับความไม่ วกวน	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี สื่อ ความหมายชัดเจน และลำดับความไม่ วกวน	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี	2	6
5. อักขรวิธี	สะกดคำ ใช้อักษร ย่อและใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนผิดเกิน 1 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษร ย่อและสัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนผิดเกิน 6 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษร ย่อและสัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนผิดเกิน 6 แห่ง	1	3

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน	คะแนน รวม
	3	2	1		
		ตอนผิดเกิน 2-5 แห่ง			
6. ความสะอาด	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดและเป็น ระเบียบ	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดแต่ไม่เป็น ระเบียบ	ตัวอักษรอ่านยาก หรือสกปรก	1	3
รวมคะแนน					27

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน	1 – 7	หมายถึง	ปรับปรุง
	ระดับคะแนน	8 – 14	หมายถึง	พอใช้
	ระดับคะแนน	15 – 21	หมายถึง	ดี
	ระดับคะแนน	22 – 27	หมายถึง	ดีมาก
เกณฑ์การผ่าน	≥ 14			

แบบวิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมและความสอดคล้อง
เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ (แบบอัตนัย) ของแบบวัดความสามารถ
ด้านการเขียน เรื่อง การเขียนเรียงความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับความเหมาะสมและความ สอดคล้องของเนื้อหาจาก เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ (แบบอัตนัย) ของแบบวัดความสามารถด้านการเขียน เรื่อง การเขียนเรียงความระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- + 1 **แน่ใจว่าสอดคล้อง**
 0 **ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง**
 - 1 **แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง**

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน	คะแนน รวม	ค่าความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ		
	3	2	1			+1	0	-1
1. องค์ประกอบ	มีองค์ประกอบครบ คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	ขาด 1 องค์ประกอบ อย่างใดอย่างหนึ่ง	ขาด 2 องค์ประกอบ อย่างใดอย่างหนึ่ง	1	3			
2. เนื้อหา	เนื้อหาสาระสัมพันธ์ กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุน อย่างชัดเจน	เนื้อหาสาระสัมพันธ์ กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุน	เนื้อหาสาระสัมพันธ์ กับชื่อเรื่องที่กำหนด	2	6			
3. ความคิด สร้างสรรค์	การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกทัศนคติ ข้อคิดในเชิง สร้างสรรค์หรือ ข้อเสนอแนะทาง ปฏิบัติ มีแนวคิดที่ แปลกใหม่มีคุณค่า ต่อตนเองและสังคม	การนำเสนอ มี แนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเอง และสังคม	การนำเสนอ มี แนวคิดที่แปลกใหม่ ไม่มีคุณค่าต่อตนเอง และสังคม	2	6			

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน	คะแนน รวม	ค่าความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ		
	3	2	1			+1	0	-1
4. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี ใช้สำนวน โวหาร หรือคำ ประพันธ์ประกอบ เหมาะสม สื่อ ความหมายชัดเจน และลำดับความไม่ วกวน	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี สื่อ ความหมายชัดเจน และลำดับความไม่ วกวน	ใช้ภาษาถูกต้องตาม อักขรวิธี	2	6			
5. อักขรวิธี	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนผิดเกิน 1 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษร ย่อและสัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนผิดเกิน 2-5 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษร ย่อและสัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนผิดเกิน 6 แห่ง	1	3			
6. ความสะอาด	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดและเป็น ระเบียบ	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาดแต่ไม่เป็น ระเบียบ	ตัวอักษรอ่านยาก หรือสกปรก	1	3			
รวมคะแนน					27			

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน	1 – 7	หมายถึง	ปรับปรุง
	ระดับคะแนน	8 – 14	หมายถึง	พอใช้
	ระดับคะแนน	15 – 21	หมายถึง	ดี
	ระดับคะแนน	22 – 27	หมายถึง	ดีมาก
เกณฑ์การผ่าน	≥ 14			

ลงชื่อ.....(ผู้ประเมิน)

(.....)

วันที่ประเมิน/...../.....

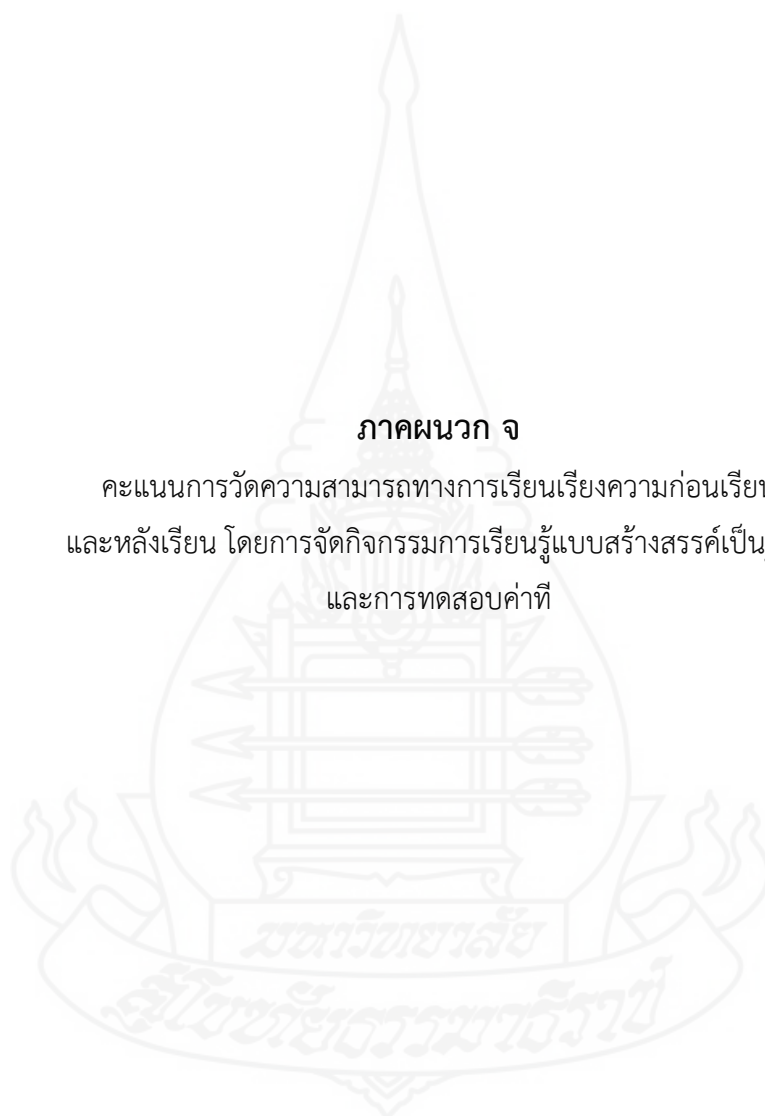
ตาราง วิเคราะห์ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของเกณฑ์การ
ประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ (แบบอัตนัย) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
	คนที่1	คนที่2	คนที่3		
1. องค์ประกอบ	+1	+1	+1	+3	1
2. เนื้อหา	+1	+1	+1	+3	1
3. ความคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+3	1
4. การใช้ภาษา	+1	0	+1	+2	0.67
5. อักษรวิธี	+1	+1	+1	+3	1
6. ความสะอาด	+1	+1	+1	+3	1
รวม					0.95

ภาคผนวก จ

คะแนนการวัดความสามารถทางการเรียนเรียงความก่อนเรียน
และหลังเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน
และการทดสอบค่าที่

ตาราง แสดงผลคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

คนที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน	คะแนนทดสอบหลังเรียน	ส่วนต่าง(D)	ส่วนต่าง(D^2)
1	14	21	7	49
2	10	20	10	100
3	11	22	11	121
4	9	19	10	100
5	10	20	10	100
6	12	23	11	121
7	11	21	10	100
8	10	22	12	144
9	9	20	11	121
10	8	18	10	100
11	11	20	9	81
12	14	24	10	100
13	9	18	9	81
14	10	21	11	121
15	10	20	10	100
16	11	21	10	100
17	12	23	11	121
18	10	20	10	100
19	9	19	10	100
20	11	21	10	100
21	12	24	12	144
22	11	23	12	144
23	10	21	11	121
24	12	23	11	121
25	13	25	12	144
26	12	21	9	81
27	14	24	10	100

28	8	20	12	144
29	10	21	11	121
30	9	19	10	100
31	8	22	14	196
32	10	24	14	196
	$\bar{X}=10.63$	$=\bar{X}1.25$		
	SD.= 1.680	SD.= 1.849		

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pretest - Posttest	-10.625	1.385	.245	-11.124	-10.126	-43.384	31	.000

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวยุวดี นุตกลาง
วัน เดือน ปี เกิด	22 กรกฎาคม 2534
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2557
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตดินแดง จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	ครู

